

2023/2122

2023 10 18

KOMISIJOS ĮGYVENDINIMO REGLAMENTAS (ES) 2023/2122

2023 m. spalio 12 d.

kuriuo dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB iš dalies keičiamas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, nustatančią šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičiančią Tarybos direktyvą 96/61/EB⁽¹⁾, ypač į jos 14 straipsnio 1 dalį ir 30f straipsnio 5 dalį,

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvomis (ES) 2023/958⁽²⁾ ir (ES) 2023/959⁽³⁾ iš dalies pakeitus Direktyvą 2003/87/EB, reikia peržiūrėti Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2066⁽⁴⁾, kad į jį būtų įtrauktos komunalinių atliekų deginimo įrenginiams taikomos taisyklės, taip pat nustatytos taisyklės dėl biomasės ir biodujų ir dėl proceso metu iš karbonatinių ir nekarbonatinių medžiagų išsiskiriančių ŠESD stebėsenos. Nuostatos dėl aviacijos turėtų būti peržiūretos. Iš dalies keičiant tą direktyvą, taip pat sukurta atskira, bet lygiagreti apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, taikoma kurui, kuris naudojamas deginimui pastatų ir kelių transporto sektoriuose, taip pat papildomuose sektoriuose, atitinkančiuose pramoninę veiklą, kurios neapima Direktyvos 2003/87/EB I priedas (toliau – pastatų, kelių transporto ir papildomi sektoriai). Į reglamentą turėtų būti įtrauktos naujos nuostatos ir priedai dėl šiuose sektoriuose išmetamų ŠESD kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo. Turėtų būti atitinkamai pritaikytos galiojančios taisyklės ir nuostatos dėl išmetamųjų ŠESD kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo;
- (2) turėtų būti įtrauktos naujos apibrėžtys, kad būtų atsižvelgta į Direktyvos 2003/87/EB pakeitimus, įskaitant stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklių išplėtimą įtraukiant naujus sektorius;
- (3) 18 straipsnyje nustatyta atnaujinta fiksuota atskaitos kaina padės geriau suderinti numatomą naudą su vyraujančia anglies dioksido kaina. Išlaikant fiksuotą kainą turėtų būti siekiama užtikrinti teisinį tikrumą ir sumažinti administracinę naštą, atsirandančią dėl dažnų stebėsenos plano pakeitimų;
- (4) reikia nustatyti naujas taisykles dėl biomasės ir biomasės anglies dalies nustatymo, kad būtų galima numatyti būtinus biomasei, įskaitant biodegalus, skystuosius bioproduktus ir biomasės kurą, taikomų tvarumo kriterijų pakeitimus, kad juos būtų galima taikyti ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje (ES ATLPS). Dar vienas pakeitimas numatytas siekiant patobulinti ir suderinti galiojančias taisykles su Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2018/2001⁽⁵⁾ nuostatomis, kurios jau atnaujintos atitinkamuose rekomendaciniuose dokumentuose;

⁽¹⁾ OL L 275, 2003 10 25, p. 32.

⁽²⁾ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/958, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, kiek tai susiję su aviacijos sektoriaus indėliu siekiant visos Sąjungos ekonomikos išmetamųjų teršalų kiekio mažinimo tikslo ir tinkamu pasaulinės rinkos priemonės įgyvendinimu (OL L 130, 2023 5 16, p. 115).

⁽³⁾ 2023 m. gegužės 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2023/959, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje, ir Sprendimas (ES) 2015/1814 dėl Sąjungos šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos rinkos stabilumo rezervo sukūrimo ir veikimo (OL L 130, 2023 5 16, p. 134).

⁽⁴⁾ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 dėl išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB, kuriuo iš dalies keičiamas Komisijos reglamentas (ES) Nr. 601/2012 (OL L 334, 2018 12 31, p. 1).

⁽⁵⁾ 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2018/2001 dėl skatinimo naudoti atsinaujinančiųjų išteklių energiją (OL L 328, 2018 12 21, p. 82).

- (5) Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2066 reikia toliau tobulinti, išsamiai paaiškinant, kaip skaičiuoti biomasės kiekį atliekant masės balanso analizę. Biomasės anglies dalis, patenkanti į masės balanso sistemą, ne tik išmetama kaip CO₂, bet ir kaip anglis, atitinkanti biomasės anglies dalį, lieka galutiniame produkte. Dėl to gali būti neteisingai apskaičiuojamas išmetamųjų ŠESD kiekis išeigoje. Kad būtų išvengta tokios situacijos, veiklos vykdytojas visada turėtų pateikti duomenis apie sukėliklių biomasės anglies dalį;
- (6) biomasės anglies dalis gamtinių dujų tinklais tiekiamose gamtinėse dujose, kuriose, kaip nurodyta, yra biodujų, nustatoma stebėsenos metodu pagal pirkimo dokumentus. Siekiant išvengti galimos dvigubos biomasės anglies dalies apskaitos, būtina taikyti specialias taisykles, jei įrenginiui taikoma matavimu grindžiama metodika. Tokiu atveju, be pirkimo dokumentais pagrįsto biodujų kiekio, turi būti nustatytas ir fiziškai pristatytas biodujų kiekis, ir tik pirkimo dokumentais pagrįstas kiekis turi būti naudojamas teikiant įrenginio išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitas. Kad sistemoje iš biodujų susidaręs ŠESD kiekis būtų įvertintas kaip nulinis, be pirkimo dokumentų, reikalaujama pateikti tvarumo įrodymus pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnį ir atitinkamus įgyvendinimo aktus. Kad būtų išvengta dvigubos apskaitos, reglamentą reikia papildyti naujomis nuostatomis;
- (7) nustatyta klaidingo aiškinimo rizika, susijusi su būdingo CO₂ biomasės anglies dalies nustatymu taikant pasirinktą stebėsenos metodiką stacionariuosiuose įrenginiuose. Todėl 48 straipsnio 2 dalis turėtų būti patikslinta, kad būtų išvengta nesusipratimų;
- (8) Direktyvoje (ES) 2023/958 nustatytas aviacinių degalų priskyrimo prie tvarių aviacinių degalų principas, atsižvelgiant į teršalų, išmetamų vykdant skrydžius iš oro uostų, kai tvarių aviacinių degalų negalima fiziškai priskirti konkrečiam skrydžiui. Vadovaujantis šiuo principu, pagal Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnio 6 dalį skiriami leidimai turi būti skiriami reikalavimus atitinkantiems aviaciniams degalams, kurie pildomi tame oro uoste, proporcingai orlaivių naudotojo skrydžių iš to oro uosto metu išmetamam teršalų kiekiui, už kurį apyvartinių taršos leidimų turi būti atsisakyta pagal tos direktyvos 12 straipsnio 3 dalį. Todėl tą patį principą tikslinga taikyti stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisyklėms;
- (9) orlaivių naudotojams turėtų būti nustatytos atitinkamos ataskaitų teikimo taisyklės, susijusios su įvairių rūšių tvarių aviacinių degalų, atitinkančių reikalavimus pagal paramos sistemą, naudojimu. Siekiant sumažinti administracinę naštą, šie duomenys turėtų būti pateikiami teikiant ataskaitas dėl degalų, kurių ŠESD kiekis įvertintas kaip nulinis, nenustatant atskiro ataskaitų teikimo mechanizmo;
- (10) Direktyva (ES) 2023/958 nustatytos peržiūrėtos nemokamų apyvartinių taršos leidimų suteikimo orlaivių naudotojams taisyklės. Jomis panaikinama sąsaja su tonkilometrių duomenimis. Dėl šios priežasties taisyklės, kuriomis reglamentuojamas tonkilometrių duomenų teikimas, nebeaktualios. Todėl tikslinga, atsižvelgiant į tai, iš dalies pakeisti Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2066;
- (11) Tarptautinės civilinės aviacijos organizacijos (ICAO) priimtose Tarptautinės aviacijos išmetamo anglies dioksido kiekio kompensavimo ir mažinimo sistemos (CORSIA) nuostatose dėl ataskaitų teikimo numatyta įtraukti orlaivių naudotojus, kurie viršija tam tikrą ribinę vertę; ta ribinė vertė apskaičiuojama neatsižvelgiant į galimą degalų, kuriems taikomas nulinis išmetamųjų teršalų faktorius, naudojimą. Todėl, siekiant palengvinti orlaivių naudotojų išmetamo teršalų kiekio ataskaitų teikimą valstybėms narėms, o vėliau ICAO sekretariatui, tikslinga nustatyti preliminarų išmetamųjų teršalų faktorių tik tam, kad būtų galima atlikti skaičiavimus, kuriais remiantis būtų galima priimti sprendimą dėl orlaivių naudotojų įtraukimo į CORSIA;
- (12) užtikrinant tinkamą stebėseną ir teisės aktų vykdymą itin svarbus vaidmuo tenka ataskaitų teikimo reikalavimams. Tačiau tuos reikalavimus tam, kad jie atitiktų numatytą paskirtį ir būtų sumažinta administracinė našta, svarbu racionalizuoti;
- (13) siekiant racionalizuoti esamus ataskaitų teikimo reikalavimus ir kartu išlaikyti aukštą ATLPS stebėsenos taisyklių patikimumo lygį, tikslinga pailginti stacionariųjų įrenginių ir orlaivių naudotojų stebėsenos metodikos tobulinimo ataskaitų pateikimo laikotarpį;

- (14) vadovaujantis Direktyva (ES) 2023/959, su metiniu 2027 m. išmestu ŠESD kiekiu susijusių leidimų atsisakymas pagal naująją apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą bus pradėtas tik 2028 m. Tačiau išmetamųjų teršalų kiekio stebėseną ir ataskaitų teikimas pagal naująją apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą turėtų būti pradėti 2025 m. sausio 1 d. Siekiant sudaryti sąlygas valstybėse narėse tvarkingai įgyvendinti stebėsenos ir ataskaitų teikimo taisykles, susijusias su pastatų, kelių transporto ir papildomiems sektoriams taikoma apyvartinių taršos leidimų sistema, jos turėtų būti nustatytos gerokai iš anksto. Siekiant sumažinti administracinę naštą, užtikrinti stebėsenos metodikų nuoseklumą ir pasinaudoti patirtimi, įgyta stacionariesiems įrenginiams ir aviacijos sektoriui taikant esamą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, tikslinga nustatyti atitinkamas naujosios sistemos taisykles;
- (15) siekiant išvengti galimų atvejų, kai įpareigojimų pagal pastatų, kelių transporto ir papildomiems sektoriams taikomą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą nesilaikoma dėl nepagrįsto asmenų, turinčių mokėti akcizus už energinius produktus, neįtraukimo į reguliuojamų subjektų apibrėžtį, būtina aiškiai nustatyti sąlygas, kuriomis asmuo laikomas galutiniu kuro vartotoju;
- (16) kuro apibrėžtis naujojoje apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje turėtų būti glaudžiai suderinta su Tarybos direktyvoje 2003/96/EB⁽⁹⁾ pateikta apibrėžtimi. Nedarant poveikio būsimiems teisės aktų pakeitimams, kietojo medienos kuro (KN kodai 4401 ir 4402) ir durpių (KN kodas 2703) tiekimui šiuo metu netaikoma toje direktyvoje pateikta kuro apibrėžtis, todėl jiems netaikomi ir šiame reglamente nustatyti stebėsenos ir ataskaitų teikimo įpareigojimai;
- (17) siekiant užtikrinti administravimo veiksmingumą ir suderinimą su stebėseną ir ataskaitų teikimu pagal esamą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, tam tikros taisyklės, taikomos veiklos vykdytojams ir orlaivių naudotojams, turėtų būti taikomos ir reguliuojamiems subjektams pastatų, kelių transporto ir papildomuose sektoriuose;
- (18) pastatų, kelių transporto ir papildomiems sektoriams taikomoje apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje stebėsenos duomenų tikslumo lygis turėtų būti nustatomas pagal pakopų hierarchiją, laikantis Reglamente (ES) 2018/2066 nustatyto pakopų metodo. Siekiant išvengti neproporcingai aukšto reguliuojamų subjektų stebėsenos lygio ir kartu užtikrinti priimtina tikslumo lygį, esamos nuo pakopų reikalavimų nukrypti leidžiančios nuostatos, padarius tam tikrus pakeitimus, turėtų būti taikomos ir naujojoje apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje. Visų pirma, nustatant, ar išlaidos nėra nepagrįstai didelės pagal naująją apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, turėtų būti atsižvelgta į tai, kad tai yra savarankiška rinka, kurioje prekyba turėtų būti pradėta 2027 m. Todėl tikslinga nustatyti atitinkamas taisykles atsižvelgiant į Direktyvos 2003/87/EB nuostatas, kuriomis siekiama užtikrinti sklandžią sistemos veikimo pradžią, įskaitant indeksuojamų kainų stabilumo mechanizmo taikymą pirmuosius kelerius metus;
- (19) siekiant kuo labiau sumažinti administracinę naštą ir užtikrinti aplinkosauginį naudingumą, taisyklių, kuriomis užtikrinamas stebėsenos tikslumas, griežtumas turėtų būti proporcingas metinio išmesto ŠESD kiekiui, apie kurį praneša reguliuojamas subjektas, dydžiui. Būtų tikslinga remtis reguliuojamų subjektų ir kuro srautų skirstymu į kategorijas, nustatytas esamoje apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje, su tam tikrais pakeitimais dėl specifinio veiklos, kuriai taikoma naujoji sistema, pobūdžio;
- (20) pagal skaičiavimu grindžiamą metodiką taikoma formulė turėtų būti sudaryta į ją įtraukiant parametrus, kurie atspindėtų naujosios ATLPS ypatybes;
- (21) naujojoje apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje būtina nustatyti, ar vartoti išleidžiamo kuro kiekis sudedamas tuose sektoriuose, kuriems taikoma naujoji sistema. Atitinkami kiekiai turėtų būti nustatomi taikant masto koeficientą. Tais atvejais, kai vartoti išleidžiamo kuro kiekis išreiškiamas skirtingais matavimo vienetais, turėtų būti taikomas vienetų konversijos koeficientas. Vienetų konversijos koeficientas apima tankį, apatinį šilumingumą ir viršutinio šilumingumo perskaičiavimą į apatinį šilumingumą;

⁽⁹⁾ 2003 m. spalio 27 d. Tarybos direktyva 2003/96/EB, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003 10 31, p. 51).

- (22) vartoti išleisto kuro kiekiui, apskaičiavimo faktoriams ir masto koeficientui turėtų būti taikomos skirtingos pakopos, atsižvelgiant į kuro rūšį ir metinio išmetamųjų ŠESD kiekio dydį, numatant galimybę taikyti žemesnes pakopas remiantis išsamiau tokios nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo priežasčių sąrašu. Masto koeficiento atveju, kai reguliuojami subjektai neturi galimybės taikyti kai kurių stebėsenos metodų, tikslinga nustatyti papildomą nukrypti nuo aukščiausios pakopos taikymo leidžiančią nuostatą;
- (23) kadangi siekiama, kad pastatų, kelių transporto ir papildomiems sektoriams taikoma apyvartinių taršos leidimų sistema būtų grindžiama esama akcizų teisine sistema, nustatyta pagal Direktyvą 2003/96/EB ir Tarybos direktyvą (ES) 2020/262 ⁽⁷⁾, ji turėtų užtikrinti sinergiją su mokesčių infrastruktūra ir sudaryti sąlygas taikyti supaprastintas procedūras, kai mokesčių tikslais galima naudoti atitinkamus duomenis ar metodus. Visų pirma tais atvejais, kai dėl taisyklių perkėlimo į nacionalinę teisę tiems patiems subjektams ir energiniams produktams taikomi energijos mokesčiai ir naujoji apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, turėtų būti įmanoma pagal mokesčių taisykles išleistų vartoti energinių produktų kiekio nustatymo metodus taikyti neatsižvelgiant į pakopų reikalavimus. Kadangi nacionalinės energijos mokesčių sistemos ir jų įgyvendinimas labai skiriasi valstybėse narėse, kiekviena kompetentinga institucija turėtų nusiųsti Komisijai atskaitą dėl praktinio su mokesčiais susijusių metodų taikymo ir neapibrėžties lygių, kurie gali turėti poveikį išmetamųjų ŠESD kiekio stebėsenos tikslumui;
- (24) kad būtų galima taikyti supaprastintas procedūras tais atvejais, kai turima patikimų duomenų apie kuro, kuris nepriskiriamas prie komercinio standartinio kuro pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2066, išmetamųjų teršalų faktorius ir savitą šilumingumą, kompetentingos institucijos turėtų turėti galimybę reikalauti, kad tam kurui būtų taikomos numatytosios vertės, jei jis atitinka panašius į komerciniam standartiniam kurui nacionaliniu arba regioniniu lygmeniu taikomus kriterijus. Siekiant užtikrinti, kad būtų suderintos Sąjungoje naudojamos numatytosios vertės ir būtų atsižvelgiama į ilgai išvystytą kuro kilmės pasikeitimus, tos vertės turi būti pateikiamos tvirtinti Komisijai;
- (25) masto koeficiento nustatymo metodai turėtų būti suskirstyti į pakopas, atsižvelgiant ne tik į stebėsenos patikimumo lygį, bet ir į galimą sukčiavimo riziką, poveikį visos Sąjungos apyvartinių taršos leidimų kiekiui ir poveikį vartoti išleidžiamo kuro vartotojams perkeliams išlaidoms. Pagal Direktyvą 2003/87/EB kuo dažniau turėtų būti taikomi metodai, pagal kuriuos galima *ex ante* nustatyti galutinę išleidžiamo kuro paskirtį, kad vėliau nereikėtų skirti kompensacijų. Taikant *ex ante* metodus, užtikrinamas mažesnis poveikis reguliuojamų subjektų finansiniam likvidumui, išvengiama išlaidų perkėlimo vartotojams, nepatenkantiems į naujosios apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos taikymo sritį, ir nereikia koreguoti didžiausio ATL skaičiaus. *Ex ante* metodais skatinama tolesnė sinergija ir mažinama administracinė našta, nes siūlomi metodai – tai išsamūs metodų, kurie taip pat taikomi mokesčių tikslais, sąrašas;
- (26) jei joks kitas metodas netinka, turėtų būti numatyta galimybė naudoti numatytąją vertę vartoti išleidžiamo kuro galutinei paskirčiai nustatyti. Siekiant išvengti nenumatyto poveikio vartotojams perkeliams išlaidų lygiui, taikyti mažesnes už 1 numatytąsias vertes turėtų būti leidžiama tik tam tikromis sąlygomis, ypač 2027 m. pradėjus prekybą naujojoje apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje. Taikyti lygį 1 numatytąją vertę, kai daroma prielaida, kad visas vartoti išleistas kuras buvo naudojamas tuose sektoriuose, kuriems taikoma naujoji apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, turėtų būti leidžiama kartu numatant finansinę kompensaciją subjektams, kuriems ta sistema neturėtų būti taikoma. Valstybės narės ir reguliuojami subjektai turėtų stengtis tobulinti metodus, taikomus nustatant galutinę kuro paskirtį laikui bėgant, kad būtų užtikrinamas stebėsenos tikslumas ir kuo labiau sumažinamas galimas poveikis vartotojams perkeliams išlaidoms, kurios galėtų būti susijusios su prekybos apyvartiniais taršos leidimais pradžia 2027 m.;
- (27) siekiant sumažinti administracinę našta arba užtikrinti metodų, naudojamų masto koeficientui nustatyti, suderinimą, kiekviena valstybė narė turėtų turėti galimybę nustatyti, kad tam tikros rūšies kuro srautui arba tam tikrame jos teritorijoje esančiame regione būtų taikomas konkretus metodas arba numatytoji vertė. Tačiau sprendimus dėl numatytųjų verčių naudojimo turi tvirtinti Komisija, kad būtų užtikrinamas tinkamas valstybių narių taikomų metodikų suderinimo lygis, taip pat stebėsenos tikslumo ir poveikio išlaidoms pusiausvyra;

(7) 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (OL L 58, 2020 2 27, p. 4).

- (28) siekiant užtikrinti nuspėjamą ir nuoseklų ataskaitų teikimą pagal esamą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, biomasei taikomos taisyklės turėtų būti taikomos ir reguliuojamiems subjektams. Vis dėlto, siekiant suderinti Direktyvoje (ES) 2018/2001 nustatytus kriterijus su esamais tvarumo srities teisės aktais ir išvengti nereikalingos administracinės naštos smulkiesiems energijos gamintojams, naudojantiems biodujas, ir smulkiesiems biodujų gamintojams, reikėtų atsižvelgti į tos direktyvos 29 straipsnio 1 dalyje nustatytas ribines vertes, o Komisija gali pateikti atitinkamas gaires;
- (29) Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnio 8 dalimi valstybėms narėms suteikta galimybė leisti taikyti supaprastintas stebėsenos ir ataskaitų teikimo procedūras reguliuojamiems subjektams, kurių metinis išmetamųjų ŠESD kiekis mažesnis nei 1 000 tonų CO₂ ekvivalentu. Siekiant tokiais atvejais išvengti nereikalingos administracinės naštos, subjektams, kurie laikomi mažataršiais reguliuojamais subjektais, turėtų būti leidžiama taikyti konkrečias supaprastintas procedūras;
- (30) kai kuriais atvejais, pvz., kai metinė išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaita nepateikiama ir nepatikrinama pagal šį reglamentą, reguliuojamų subjektų išmetamų ŠESD kiekis turėtų būti nustatomas taikant nuosaičių įvertį. Kadangi tai yra pradinės grandies sistema, taikant nuosaičius įverčius reikėtų deramai atsižvelgti į poveikį kuro vartotojams perkeliams išlaidoms;
- (31) pagal Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnio 5 dalį valstybės narės turi imtis tinkamų priemonių, kad apribotų išmetamųjų teršalų, kuriuos apima pastatų, kelių transportui ir papildomiems sektoriams taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema ir stacionariesiems įrenginiams ir orlaivių bei jūrų transporto naudotojams taikoma apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, dvigubos apskaitos riziką. Siekiant užtikrinti, kad kuras, išleidžiamas vartoti į sektorius, kuriems taikoma esama apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, nepatirtų papildomų su anglies dioksidu susijusių išlaidų, svarbu, kad valstybės narės veiksmingai keistųsi informacija, kuri leistų reguliuojamiems subjektams nustatyti galutinę savo kuro paskirtį. Patikrinti esamoje apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemoje dalyvaujančių veiklos vykdytojų išmetamųjų ŠESD kiekio duomenys yra patikimas informacijos šaltinis, kuriuo turėtų būti remiamasi nustatant reguliuojamų subjektų išmetamų ŠESD kiekį jų metinėje išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitoje. Siekiant sudaryti palankesnes sąlygas ir skatinti laiku keistis informacija, valstybėms narėms turėtų būti suteikta galimybė reikalauti, kad atitinkama informacija būtų prieinama reguliuojamiems subjektams dar iki stebėsenos termino pagal esamą apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą. Ir atvirkščiai, reguliuojami subjektai turi pateikti patikrintą informaciją apie vartoti išleisto kuro vartotojus. Tiekimo grandinių, kuriose dalyvauja daug tarpininkų, atveju reguliuojami subjektai turi pateikti šią informaciją kompetentingoms institucijoms, jei esama tokios informacijos. Remdamosi šia informacija kompetentingos institucijos galėtų patobulinti išmetamųjų ŠESD kiekio stebėsenos metodus, nustatydamos priežiūros grandines arba parengdamos nacionalines numatytąsias vertes;
- (32) siekiant padidinti išmetamųjų ŠESD kiekio stebėsenos tikslumą ir išvengti problemų, susijusių su kuro atsargų kaupimu ir perpardavimu, patikrinta informacija apie kurą, kuris stebėsenos metais buvo faktiškai naudojamas deginimui, visų pirma turėtų būti remiamasi atimant išmetamųjų ŠESD kiekį iš reguliuojamų subjektų išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitose nurodyto kiekio. Vis dėlto, kad tam tikrais konkrečiais atvejais valstybėms narėms būtų suteikta lankstumo, tikslinga leisti atimti atitinkamus kiekius remiantis informacija apie vartoti išleistą kurą, įskaitant sukauptas kuro atsargas, nustačius sąlygą, kad sukauptos kuro atsargos turi būti sunaudotos kitais metais, einančiais po stebėsenos metų;
- (33) tiksli ir patikima išmetamųjų ŠESD kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimas yra labai svarbūs sklandžiam pastatų, kelių transporto ir papildomiems sektoriams taikomos apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos veikimui tiek aplinkosauginio naudingumo, tiek visuomenės pritarimo šiai sistemai požiūriu. Kadangi kovos su nesažininga veikla priemonės daugiausia priskiriamos nacionalinių kompetentingų institucijų kompetencijai, valstybės narės turėtų užtikrinti, kad būtų tinkamai ištirti visi priskyrimo netinkamai kategorijai ar sukčiavimo atvejai, susiję su bet kuriuo kuro tiekimo grandinės dalyviu, ir kad nacionalinės kovos su sukčiavimu priemonės būtų veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios. Atsižvelgiant į esamos ir naujosios apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemų sinergiją, taip pat jų sinergiją su nustatyta akcizų už energinius produktus sistema, atitinkamos kompetentingos institucijos turėtų užmegzti veiksmingą bendradarbiavimą, kad galėtų laiku nustatyti pažeidimus ir užtikrinti papildomų taisomųjų priemonių taikymą;
- (34) iš dalies pakeitus Direktyvos 2003/87/EB I priedą, kad nuo 2024 m. sausio 1 d. į jį būtų įtraukti komunalinių atliekų deginimo įrenginiai išmetamųjų ŠESD kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo, tikrinimo ir tikrintojų akreditavimo pagal tos direktyvos 14 ir 15 straipsnius tikslais, Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 turėtų būti papildytas naujomis nuostatomis, kuriomis būtų nustatyti iš deginimo veiklą vykdančių komunalinių atliekų deginimo įrenginių, kurių bendra vardinė šiluminė galia viršija 20 MW, išmetamų ŠESD kiekio stebėsenos ir ataskaitų teikimo reikalavimai;

- (35) komunalinių atliekų sąvoka apibrėžta pateikiant nuorodą į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB ⁽⁸⁾. 2018 m. ta direktyva buvo iš dalies pakeista siekiant į ją įtraukti komunalinių atliekų apibrėžtį ir patikslinti šios sąvokos taikymo sritį. Kadangi komunalinių atliekų deginimo įrenginiams ES ATLPS taikoma tik stebėsenos, ataskaitų teikimo, tikrinimo ir akreditavimo tikslais, šiems įrenginiams reikia nustatyti specialias išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitų teikimo procedūras, kurios kitiems įrenginiams taikomos naudojant Sąjungos registrą pagal Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) 2019/1122 ⁽⁹⁾. Todėl Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 68 straipsnis turėtų būti iš dalies pakeistas siekiant nustatyti, kad valstybės narės turi ne vėliau kaip kiekvienų metų balandžio 30 d. Komisijai pateikti patikrintą metinę ataskaitą dėl kiekvieno komunalinių atliekų deginimo įrenginio išmesto ŠESD kiekio. Pagal tą įgyvendinimo reglamentą veiklos vykdytojai turi iki kiekvienų metų kovo 31 d. kompetentingai institucijai pateikti išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitą, kurioje nurodomas metinis ataskaitiniu laikotarpiu išmestas ŠESD kiekis ir kuri yra patikrinta pagal Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067 ⁽¹⁰⁾. Todėl tikslinga nustatyti, kad kompetentingos institucijos turėtų per vieną mėnesį peržiūrėti šią ataskaitą ir pateikti ją Komisijai. Komisija atitinkamuose rekomendaciniuose dokumentuose kompetentingoms institucijoms turėtų pateikti papildomas gaires dėl pateikimo. Be to, komunalinių atliekų deginimo įrenginiams turėtų būti nustatytos veiklos duomenų pakopos, minimalieji pakopų reikalavimai ir kuro išmetamųjų teršalų faktoriai. Be to, turėtų būti pakoreguotas būtinas metinių išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitų turinys, siekiant panaikinti reikalavimą, kad ant komunalinių atliekų deginimo įrenginių būtų nurodytas leidimo numeris, nes šie įrenginiai gali neturėti tokio numerio, taip pat siekiant nustatyti reikalavimą, kad ant šių įrenginių būtų nurodyti atitinkami atliekų kodai pagal Komisijos sprendimą 2014/955/ES ⁽¹¹⁾, kai sukėliklis, apibrėžtas Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2066 3 straipsnyje, yra tam tikros rūšies atliekos;
- (36) Direktyvą (ES) 2018/2001 išdėsčius nauja redakcija, 2020 m. buvo peržiūrėtas Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066. Vis dar kyla tam tikrų sunkumų dėl šių naujų taisyklių taikymo, vykdamas proceso metu iš karbonatinių ir nekarbonatinių medžiagų išsiskiriančių ŠESD stebėseną. Reikia patikslinti nuostatas dėl stiklo, stiklo pluošto ar izoliacinės mineralinės vatos gamybos. Todėl IV priedo 11 skirsnyje nustatytos proceso metu iš žaliavų, įskaitant karbonatines medžiagas, išsiskiriančių ŠESD stebėsenos taisyklės turėtų būti atnaujintos ir patikslintos;
- (37) stebėseną pagal pastatų, kelių transporto ir papildomiems sektoriams taikomą naująją apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir atitinkamų ataskaitų teikimas bus pradėti 2025 m. sausio 1 d. Tačiau pagal Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnio 4 dalį reguliuojami subjektai turi pateikti ankstesnius 2024 m. išmetamųjų teršalų kiekio duomenis ir pagal tos direktyvos 30b straipsnį tie subjektai turi pateikti savo stebėsenos planus, kad galėtų pateikti prašymą suteikti leidimą išmesti ŠESD, kuris turi būti išduotas iki 2025 m. sausio 1 d. Todėl tikslinga nustatyti, kad atitinkamos nuostatos, susijusios su naująja apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, būtų pradėtos taikyti nuo 2024 m. liepos 1 d.,
- (38) šiame reglamente nustatytos priemonės atitinka Klimato kaitos komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2066 iš dalies keičiamas taip:

1) 2 straipsnis pakeičiamas taip:

⁽⁸⁾ 2008 m. lapkričio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/98/EB dėl atliekų ir panaikinanti kai kurias direktyvas (OL L 312, 2008 11 22, p. 3).

⁽⁹⁾ 2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1122, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatos dėl Sąjungos registro veikimo (OL L 177, 2019 7 2, p. 3).

⁽¹⁰⁾ 2018 m. gruodžio 19 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentas (ES) 2018/2067 dėl duomenų patikros ir tikrintojų akreditavimo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2003/87/EB (OL L 334, 2018 12 31, p. 94).

⁽¹¹⁾ 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas 2014/955/ES, kuriuo iš dalies keičiamas Sprendimo 2000/532/EB nuostatos dėl atliekų sąrašo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB (OL L 370, 2014 12 30, p. 44).

„2 straipsnis

Šis reglamentas taikomas vykdamas su Direktyvos 2003/87/EB I ir III prieduose išvardytų rūšių veikla susijusių išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio stebėseną ir teikiant atitinkamas ataskaitas, taip pat stacionariųjų įrenginių veiklos duomenims, aviacijos veiklai ir vykdamas tos direktyvos III priede nurodytą veiklą vartoti išleidžiamo kuro kiekiui.

Jis taikomas nuo 2021 m. sausio 1 d. išmetamoms ŠESD, nuo tos dienos vykdomos veiklos duomenims ir vartoti išleidžiamo kuro kiekiui.“;

2) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 3 punktas išbraukiamas;

b) 7 punktas pakeičiamas taip:

„7) apskaičiavimo faktoriai – apatinis šilumingumas, išmetamųjų teršalų faktorius, preliminarus išmetamųjų teršalų faktorius, oksidacijos koeficientas, konversijos koeficientas, anglies kiekis, biomasės anglies dalis arba vienetų konversijos koeficientas;“;

c) 8 punktas pakeičiamas taip:

„8) pakopa – reikalavimų rinkinys, taikomas nustatant veiklos duomenis, apskaičiavimo faktorius, metinį išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, valandinio išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio metinį vidurkį, vartoti išleisto kuro kiekį ir masto koeficientą;“;

d) 9 punktas pakeičiamas taip:

„9) būdingoji rizika – prieš atsižvelgiant į susijusios kontrolės poveikį įvertinamas metinės išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitos parametro jautrumas netikslumams, kurie pavieniui arba kartu su kitais netikslumais gali būti esminiai;“;

e) 10 punktas pakeičiamas taip:

„10) kontrolės rizika – metinės išmetamųjų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio ataskaitos parametro jautrumas netikslumams, kurie pavieniui arba kartu su kitais netikslumais gali būti esminiai ir kurių nebus neišvengta arba kurie nebus laiku aptikti ir ištaisyti taikant kontrolės sistemą;“;

f) 12 punktas pakeičiamas taip:

„12) ataskaitinis laikotarpis – kalendoriniai metai, per kuriuos turi būti apskaitomas ir ataskaitose pateikiamas išmestas ŠESD kiekis;“;

g) 13 punktas pakeičiamas taip:

„13) išmetamųjų teršalų faktorius – su sukėlikliui arba kuro srautui priskiriamais veiklos duomenimis siejama vidutinė šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo sparta, darant prielaidą, kad degimo rezultatas yra visiška oksidacija, o visų kitų cheminių reakcijų – visiška konversija;“;

h) 20 punktas pakeičiamas taip:

„20) nuosaikus vertinimas – vertinimas taikant nustatytas prielaidas, kuriomis užtikrinama, kad apskaičiuotasis metinis išmestas ŠESD kiekis nebūtų per mažas;“;

i) įterpiamas 21ca punktas:

„21ca) komunalinės atliekos – Direktyvos 2008/98/EB 3 straipsnio 2b punkte apibrėžtos komunalinės atliekos;“;

j) įterpiamas 23a punktas:

„23a) reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai – paramos skyrimo pagal Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnio 6 dalį reikalavimus atitinkančių rūšių degalai;“;

k) įterpiamas 34a punktas:

„34a) mišrieji aviaciniai degalai – degalai, kurių sudėtyje yra ir reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų, ir iškastinio kuro;“;

l) įterpiamas 38a punktas:

„38a) reikalavimus atitinkanti dalis – reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų, įmaišytų į iškastinį kūrą, dalis“;

m) 48 punktas išbraukiamas;

n) 59 punktas pakeičiamas taip:

„59) pakaitiniai duomenys – empiriškai pagrįstos ar remiantis priimtais šaltiniais gautos metinės vertės, kurias, siekdamas parengti išsamią ataskaitą, veiklos vykdytojas arba reguliuojamas subjektas, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnyje, naudoja vietoj veiklos duomenų, vartoti išleisto kuro kiekio arba apskaičiavimo faktorių, jeigu visų būtinų veiklos duomenų, vartoti išleisto kuro kiekio ar apskaičiavimo faktorių neįmanoma nustatyti pagal taikomą stebėsenos metodiką“;

o) pridedami šie punktai:

„64) kuro srautas – Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas kuras, kuris išleidžiamas vartoti naudojant konkrečias fizines priemones, pvz., vamzdynus, sunkvežimius, geležinkelius, laivus ar degalines, ir kurį vartojant tam tikrų kategorijų vartotojams sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III priedas, į aplinką išmetama atitinkamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų;

65) nacionalinis kuro srautas – visų valstybės narės teritorijoje esančių reguliuojamų subjektų kiekvienos rūšies kuro srautų visuma;

66) masto koeficientas – koeficientas nuo nulio iki vieno, naudojamas kuro srauto, naudojamo deginimui sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III priedas, daliai nustatyti;

67) vartoti išleisto kuro kiekis – duomenys apie Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžto kuro kiekį, kuris išleistas vartoti ir išreiškiamas kaip energijos kiekis teradžauliais, masė tonomis, tūris normaliaisiais kubiniais metrais arba, kai tinkama, kaip ekvivalentas litrais, prieš pritaikant masto koeficientą;

68) vienetų konversijos koeficientas – koeficientas, kuris taikomas vartoti išleisto kuro kiekiui, išreikštam tam tikrais vienetais, perskaičiuoti į kiekį, kuris išreiškiamas kaip energijos kiekis teradžauliais, masė tonomis, tūris normaliaisiais kubiniais metrais arba, atitinkamais atvejais, kaip ekvivalentas litrais, ir kuris apima visus svarbius veiksnius, kaip antai tankį, apatinį šilumingumą arba, kai taikoma, (dujų atveju) viršutinio šilumingumo perskaičiavimą į apatinį šilumingumą;

69) galutinis vartotojas – šiame reglamente tai bet kuris fizinis arba juridinis asmuo, kuris yra Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas galutinis kuro naudotojas ir kurio per metus sunaudojamas kuras neviršija 1 tonos CO₂;

70) išleidimas vartoti – šiame reglamente tai momentas, kai atsiranda prievolė apskaičiuoti Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtą akcizą už kūrą pagal Tarybos direktyvos (ES) 2020/262 (*) 6 straipsnio 2 ir 3 dalis arba, kai taikytina, pagal Tarybos direktyvos 2003/96/EB (**) 21 straipsnio 5 dalį, išskyrus atvejus, kai valstybė narė yra pasinaudojusi Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio ae punkto iv papunktyje numatyta lankstumo priemone, tokiu atveju tai yra momentas, kurį valstybė narė nustato kaip momentą, kuriuo atsiranda prievolės pagal tos direktyvos IVa skyrių.

(*) 2019 m. gruodžio 19 d. Tarybos direktyva (ES) 2020/262, kuria nustatoma bendroji akcizų tvarka (OL L 58, 2020 2 27, p. 4).

(**) 2003 m. spalio 27 d. Tarybos Direktyva 2003/96/EB pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003 10 31, p. 51)“;

3) 15 straipsnio 4 dalies b punktas išbraukiamas;

4) 18 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Jeigu veiklos vykdytojas arba orlaivio naudotojas teigia, kad taikydamas tam tikrą stebėsenos metodiką jis patirtų nepagrįstai didelių išlaidų, kompetentinga institucija įvertina, ar tokios išlaidos yra nepagrįstos, atsižvelgdama į veiklos vykdytojo arba orlaivio naudotojo pateiktą pagrindimą.

Jeigu numatomos išlaidos viršija naudą, kompetentinga institucija pripažįsta, kad išlaidos yra nepagrįstai didelės. Nauda apskaičiuojama gerinimo faktorių padauginant iš 80 EUR atskaitos kainos už kiekvieną apyvartinį taršos leidimą ir į išlaidas įskaičiuojama atitinkama įrangos ekonominio naudingumo laikotarpiu grindžiamo atitinkamo jos nuvertėjimo trukmė.“;

b) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Su įrenginio stebėsenos metodikos tobulinimu susijusios priemonės nelaikomos reikalaujančiomis nepagrįstai didelių išlaidų, jeigu per ataskaitinį laikotarpį susidaro ne didesnė kaip 4 000 EUR bendra suma. Mažataršiams įrenginiams ši ribinė vertė yra 1 000 EUR per ataskaitinį laikotarpį.“;

5) 39 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama 2a dalis:

„2a. Kai veiklos vykdytojas naudoja masės balanso metodą pagal 25 straipsnį ir kaip žaliava arba kuras naudojama biomasė, atitinkanti 38 straipsnio 5 dalies kriterijus, o išeigos medžiagose yra anglies, veiklos vykdytojas kompetentingai institucijai pateikia duomenis apie biomasės anglies dalį išeigos srautuose. Kartu veiklos vykdytojas pateikia įrodymą, kad pagal taikomą stebėsenos metodiką nėra sistemingai nustatomas per mažas bendras įrenginio išmetamas ŠESD kiekis ir kad bendras anglies kiekis, atitinkantis biomasės anglies dalį visose aktualiose išeigos medžiagose, neviršija bendro biomasės anglies kiekio žaliavose ir kure.

Taikant šią dalį, šio straipsnio 3 ir 4 dalys taikomos biodujų daliai gamtinėse dujose, naudojamose kaip žaliavoje.“;

b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Nukrypdamas nuo šio straipsnio 1 ir 2 dalių ir 30 straipsnio, išskyrus atvejus, kai taikoma 43 straipsnio 4 dalis, veiklos vykdytojas nenaudoja šio straipsnio 2 dalyje nurodytų analizės ar vertinimo metodų iš dujų tinklo, į kurį įleidžiamos biodujos, gautų gamtinių dujų biomasės anglies daliai nustatyti.

Tai, kad tam tikras iš dujų tinklo gaunamų gamtinių dujų kiekis yra biodujos, veiklos vykdytojas gali nustatyti taikydamas 4 dalyje nustatytą metodiką.“;

6) 43 straipsnio 4 dalis papildoma šia pastraipa:

„Jeigu pagal veiklos vykdytojo pasiūlytą metodą iš kaminų dujų srauto reikia nuolat imti ėminius ir įrenginyje naudojamos gamtinės dujos iš tinklo, veiklos vykdytojas iš bendro išmatuoto išmesto CO₂ kiekio atima iš bet kokių gamtinėse dujose esančių biodujų išsiskyrusio CO₂ kiekį. Gamtinių dujų biomasės anglies dalis nustatoma pagal 32–35 straipsnius.“;

7) 48 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 2 dalies pirma pastraipa papildoma šiuo sakiniu:

„Pagal 39 straipsnį nustatydamas būdingojo CO₂ biomasės anglies dalį, veiklos vykdytojas, iš kurio įrenginio perduotas CO₂, užtikrina, kad pagal pasirinktą stebėsenos metodiką nebūtų nuolat nustatomas per mažas bendras perduodančiojo įrenginio išmetamas ŠESD kiekis.“;

b) 3 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„3. Iš įrenginio perduotą būdingo CO₂ kiekį veiklos vykdytojai gali nustatyti tiek perduodančiam, tiek priimančiam įrenginyje. Tokiu atveju atitinkamai perduoto ir gauto būdingo CO₂ kiekiai ir atitinkama biomasės anglies dalis turi sutapti.“;

8) IV skyriaus antraštė pakeičiama taip: „VYKDANT AVIACIJOS VEIKLĄ IŠMETAMŲ ŠESD KIEKIO STEBĖSENA“;

9) 51 straipsnio 2 dalis išbraukiama;

10) 52 straipsnio 2 dalis išbraukiama;

11) 53 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis papildoma šia pastraipa:

„Teikdamas ataskaitas pagal Komisijos deleguotojo reglamento (ES) 2019/1603 (*) 7 straipsnį, orlaivio naudotojas nustato ir kaip papildomus duomenis pateikia išmesto CO₂ kiekį, kuris nustatomas padauginant per metus sunaudotą kiekvienos rūšies degalų kiekį iš preliminaraus išmetamųjų teršalų faktoriaus.“

(*) 2019 m. liepos 18 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1603, kuriuo dėl aviacijos išmetamųjų teršalų stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo priemonių, kurias Tarptautinė civilinės aviacijos organizacija priėmė siekdama įgyvendinti pasaulinę rinkos priemonę, papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB (OL L 250, 2019 9 30, p. 10).“

b) 6 dalyje po pirmosios pastraipos įterpiama ši pastraipa:

„Orlaivių naudotojai kaip preliminarų išmetamųjų teršalų faktorių naudoja III priedo 1 lentelėje nurodytus numatytuosius išmetamųjų teršalų faktorius.“;

12) 54 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Naudodamas mišrius degalus orlaivio naudotojas gali daryti prielaidą, kad biodegalų juose nėra, ir taikyti numatytąją 100 % iškastinio kuro dalį, arba nustatyti biodegalų dalį pagal 2 arba 3 dalį. Orlaivio naudotojas taip pat gali pateikti duomenis apie grynus biodegalus, kuriuose biomasės anglies dalis sudaro 100 %.“;

b) 2 dalis papildoma šiomis pastraipomis:

„Be to, orlaivio naudotojas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad biodegalai priskiriami atitinkamam skrydžiui iš karto po to, kai jais papildomos degalų atsargos tam skrydžiui.“

Jei vykdomi keli skrydžiai iš eilės ir degalų atsargos nepapildomos tarp tų skrydžių, orlaivio naudotojas padalija biodegalų kiekį ir priskiria jį tiems skrydžiams proporcingai tų skrydžių metu išmestam ŠESD kiekiui, kuris apskaičiuojamas taikant preliminarų išmetamųjų teršalų faktorių.“;

c) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Jei įsigytos biodegalų partijos nėra fiziškai pristatomos į konkretų orlaivį, orlaivio naudotojas naudojamų degalų biomasės anglies daliai nustatyti analizės nenaudoja.“

Jei biodegalų neįmanoma fiziškai priskirti aerodrome konkrečiam skrydžiui, orlaivio naudotojas priskiria biodegalus savo skrydžiams, kuriems skirtų apyvartinių taršos leidimų turi būti atsisakyta pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį, proporcingai iš to aerodromo vykdomų tų skrydžių metu išmestam ŠESD kiekiui, kuris apskaičiuojamas taikant preliminarų išmetamųjų teršalų faktorių.“

Orlaivio naudotojas biomasės anglies dalį gali nustatyti remdamasis lygiavertės energetinės vertės biodegalų pirkimo dokumentais, jeigu jis kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad tie biodegalai buvo pristatyti į išvykimo aerodromo degalų tiekimo sistemą atskaitiniu laikotarpiu arba likus 3 mėnesiams iki to atskaitinio laikotarpio pradžios arba praėjus 3 mėnesiams nuo jo pabaigos.“;

d) įterpiama 3a dalis:

„3a. Šio straipsnio 2 ir 3 dalių tikslais orlaivio naudotojas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad:

- a) deklaruojamas bendras biodegalų kiekis neviršija bendro degalų kiekio, kurį tas orlaivio naudotojas sunaudojo skrydžiams, kuriems skirtų apyvartinių taršos leidimų turi būti atsisakyta pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį, iš aerodromo, kuriame tiekiami biodegalai;
- b) skrydžiams, kuriems skirtų apyvartinių taršos leidimų turi būti atsisakyta pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį, sunaudotų biodegalų kiekis neviršija bendro įsigytų biodegalų kiekio, iš kurio atimamas visas trečiosioms šalims parduotas biodegalų kiekis;
- c) kiekvienos aerodromų poros skrydžiams priskirtų biodegalų biomasės anglies dalis neviršija didžiausio kiekio, kurį galima įmaišyti į tuos biodegalus, sertifikuotus pagal pripažintą tarptautinį standartą;
- d) tas pats biodegalų kiekis neįtrauktas į apskaitą du kartus, visų pirma, kad įsigyti biodegalai nedeklaruoti kaip naudojami kokioje nors ankstesnėje ataskaitoje ar kitoje sistemoje ir niekas kitas nedeklaravo naudojantis tuos biodegalus.

Taikant pirmos pastraipos a–c punktus, laikoma, kad 100 % degalų, likusių bakuose po skrydžio ir prieš įpilant degalų, sudaro iškastinis kuras.

Siekdamas įrodyti atitiktį šios dalies pirmos pastraipos d punkte nurodytiems reikalavimams, orlaivio naudotojas gali naudoti duomenis, įrašytus į Sąjungos duomenų bazę, sukurtą pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 28 straipsnio 2 dalį.“;

e) 4 dalis pakeičiama taip:

„4. Biokuro išmetamųjų teršalų faktoriaus vertė lygi 0.

Šios pastraipos tikslais orlaivių naudotojų deginamiems biodegalams taikoma 38 straipsnio 5 dalis.

Kiekvieno mišriojo kuro išmetamųjų teršalų faktorius apskaičiuojamas ir nurodomas ataskaitoje kaip preliminarus išmetamųjų teršalų faktorius, padaugintas iš kuro iškastinės anglies dalies.“;

13) įterpiamas 54a straipsnis:

„54a straipsnis

Specialiosios nuostatos dėl reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų

1. Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnio 6 dalies šeštos pastraipos tikslais komercinio orlaivio naudotojas parengia, dokumentais pagrindžia, įgyvendina ir taiko rašytinę procedūrą, kad galėtų vykdyti visų ikigarsiniams skrydžiams sunaudotų reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekių stebėseną, ir savo metinėje išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitoje deklaruoja reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekius, juos pateikdamas atskirai kaip papildomus duomenis.

2. Šio straipsnio 1 dalies tikslais orlaivio naudotojas užtikrina, kad bet koks deklaruojamas reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis būtų sertifikuotas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnį. Orlaivio naudotojas gali naudoti duomenis, įrašytus į Sąjungos duomenų bazę, sukurtą pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 28 straipsnio 2 dalį.

3. Mišriųjų aviacinių degalų atveju orlaivio naudotojas gali daryti prielaidą, kad juose nėra reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų, ir taikyti numatytąją 100 % iškastinės anglies dalį, arba nustatyti reikalavimus atitinkančią dalį pagal 4 arba 5 dalį. Orlaivio naudotojas taip pat gali pateikti duomenis apie grynus reikalavimus atitinkančius aviacinius degalus, kuriuose reikalavimus atitinkanti dalis sudaro 100 %.

4. Jeigu reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai fiziškai maišomi su iškastiniu kuru ir pristatomi į orlaivį fiziškai identifikuojamomis partijomis, orlaivio naudotojas gali nustatyti reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekį remdamasis iškastinio kuro ir įsigytų reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų masės balansu.

Be to, orlaivio naudotojas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai priskiriami atitinkamam skrydžiui iš karto po to, kai jais papildomos degalų atsargos tam skrydžiui.

Jei vykdomi keli skrydžiai iš eilės ir degalų atsargos nepapildomos tarp tų skrydžių, orlaivio naudotojas padalija reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekį ir priskiria jį tiems skrydžiams, proporcingai tų skrydžių metu išmestam ŠESD kiekiui, kuris apskaičiuojamas taikant preliminarų išmetamųjų teršalų faktorių.

5. Jei reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų neįmanoma fiziškai priskirti aerodrome konkrečiam skrydžiui, orlaivio naudotojas priskiria reikalavimus atitinkančius aviacinius degalus savo skrydžiams, kuriems skirtų apyvartinių taršos leidimų turi būti atsisakyta pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį, proporcingai iš to aerodromo vykdomų tų skrydžių metu išmestam ŠESD kiekiui, kuris apskaičiuojamas taikant preliminarų išmetamųjų teršalų faktorių.

Orlaivio naudotojas reikalavimus atitinkančią dalį gali nustatyti remdamasis lygiavertės energetinės vertės reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų pirkimo dokumentais, jeigu jis kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad tie reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai buvo pristatyti į išvykimo aerodromo degalų tiekimo sistemą atskaitiniu laikotarpiu arba likus 3 mėnesiams iki to atskaitinio laikotarpio pradžios arba praėjus 3 mėnesiams nuo jo pabaigos.

6. Šio straipsnio 4 ir 5 dalių tikslais orlaivio naudotojas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad:

- a) deklaruojamas bendras reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis neviršija bendro degalų kiekio, kurį tas orlaivio naudotojas sunaudavo skrydžiams, kuriems skirtų apyvartinių taršos leidimų turi būti atsisakyta pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį, iš aerodromo, kuriame tiekiami reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai;
- b) skrydžiams, kuriems skirtų apyvartinių taršos leidimų turi būti atsisakyta pagal Direktyvos 2003/87/EB 12 straipsnio 3 dalį, sunaudotų reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis neviršija bendro įsigytų reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekio, iš kurio atimamas visas trečiosioms šalims parduotas reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis;
- c) kiekvienos aerodromų poros skrydžiams priskirtų reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų reikalavimus atitinkanti dalis neviršija didžiausio kiekio, kurį galima įmaišyti į tuos reikalavimus atitinkančius aviacinius degalus, sertifikuotus pagal pripažintą tarptautinį standartą, jeigu taikomas toks apribojimas;
- d) tas pats reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis neįtrauktas į apskaitą du kartus ir, visų pirma, kad įsigyti reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai nedeklaruoti kaip naudojami kokioje nors ankstesnėje atskaitoje ar kitoje sistemoje ir niekas kitas nedeklaravo naudojantis tuos degalus.

Taikant pirmos pastraipos a–c punktus, laikoma, kad 100 % degalų, likusių bakuose po skrydžio ir prieš įpilant degalų, sudaro iškastinis kuras.

Siekdamas įrodyti atitiktį šios dalies pirmos pastraipos d punkte nurodytiems reikalavimams ir kai taikytina, orlaivio naudotojas gali naudoti duomenis, įrašytus į Sąjungos duomenų bazę, sukurtą pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 28 straipsnio 2 dalį.

7. Kai reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų išmetamųjų teršalų faktorius yra nulis, kiekvienų mišriųjų aviacinių degalų išmetamųjų teršalų faktorius apskaičiuojamas ir nurodomas atskaitoje kaip preliminarus išmetamųjų teršalų faktorius, padaugintas iš kuro iškastinės anglies dalies.“;

14) 55 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„2. Nukrypstant nuo 53 straipsnio, mažieji teršėjai sunaudojamų degalų kiekį gali nustatyti pagal atstumą tarp kiekvienos poros aerodromų, taikydami Eurokontrolės ar kitos atitinkamos organizacijos įdiegtas priemones, kurias naudojant galima apdoroti visą oro eismo informaciją ir išvengti nepakankamo išmestų ŠESD kiekio įvertinimo.“;

15) 57 straipsnis išbraukiamas.

16) 58 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies antra pastraipa išbraukiama;

- b) 2 dalies c ir d punktai pakeičiami taip:
- „c) kiekvieną duomenų srauto etapą nuo pirminių duomenų iki metinio išmetamųjų ŠESD kiekio; šie etapai turi atspindėti duomenų srauto valdymo veiksmų seką ir tarpusavio sąveiką, įskaitant formules ir duomenų sumavimo etapus;
  - d) su kiekviena tam tikra duomenų srauto valdymo veikla susijusius apdorojimo etapus, įskaitant formules ir duomenis, naudojamus nustatant išmetamųjų ŠESD kiekį“;
- 17) 59 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Siekdamas užtikrinti, kad vykdant duomenų srauto valdymo veiklą parengtoje metinėje išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitoje nebūtų netikslumų ir kad šios ataskaitos atitiktų patvirtintą stebėsenos planą bei šį reglamentą, veiklos vykdytojas ar orlaivio naudotojas parengia, pagrindžia dokumentais, įdiegia ir taiko veiksmingą kontrolės sistemą.“;
  - b) 4 straipsnio pirma pastraipa pakeičiama taip:

„4. Veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas stebi kontrolės sistemos veiksmingumą, įskaitant atlikdamas vidaus peržiūras ir atsižvelgdamas į tikrintojo išvadą, pateiktas atlikus metinės išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitos patikrą pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067.“;
- 18) 64 straipsnio 2 dalies c punktas pakeičiamas taip:
- „c) imasi reikiamų korekcinų veiksmų, visų pirma atitinkamai ištaiso visus netinkamus išmetamųjų ŠESD ataskaitos duomenis.“;
- 19) 67 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 1 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Dokumentais pagrįsta ir archyve saugoma turi būti tiek stebėsenos duomenų, kad būtų galima atlikti metinės išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitos patikrą pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067. Į kompetentingos institucijos sukurtą elektroninę ataskaitų teikimo sistemą ir duomenų valdymo sistemą veiklos vykdytojo ar orlaivio naudotojo įtrauktus duomenis galima laikyti veiklos vykdytojo ar orlaivio naudotojo turimais duomenimis, jeigu jis turi šių duomenų prieigos teisę.“;
  - b) 2 dalies antra pastraipa pakeičiama taip:

„Veiklos vykdytojas arba orlaivių naudotojas tuos dokumentus pateikia kompetentingai institucijai ir tikrintojui, tikrinančiam išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitą pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067, jei jie to paprašo.“;
- 20) 68 straipsnis iš dalies keičiamas taip:
- a) 2 dalis išbraukiama;
  - b) 3 dalis pakeičiama taip:

„3. Metinėse išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitose pateikiama bent X priede nurodyta informacija.“;
  - c) pridedama ši pastraipa:

„4. Valstybės narės ne vėliau kaip kiekvienų metų balandžio 30 d. Komisijai pateikia patikrintą metinę išmesto ŠESD kiekio ataskaitą dėl kiekvieno komunalinių atliekų deginimo įrenginio, nurodyto Direktyvos 2003/87/EB I priede.

Jeigu kompetentinga institucija patikrintą ŠESD kiekį kuriais nors metais pataisė po balandžio 30 d., valstybės narės nepagrįstai nedelsdamos praneša apie šį pataisymą Komisijai.“;
- 21) 69 straipsnio 1 dalies a–c punktai iš dalies keičiami taip:
- „a) A kategorijos įrenginių – kas 5 metus iki birželio 30 d.;
  - b) B kategorijos įrenginių – kas 3 metus iki birželio 30 d.;
  - c) C kategorijos įrenginių – kas 2 metus iki birželio 30 d.“;

22) 72 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

- a) 1 dalies antra pastraipa išbraukiama;
- b) 3 dalis išbraukiama;

23) 74 straipsnio 1 dalies pirma pastraipa pakeičiama taip:

„1. Valstybės narės gali reikalauti, kad veiklos vykdytojas ar orlaivio naudotojas, teikdamas stebėsenos planus ir stebėsenos plano pakeitimus, taip pat metines išmetamųjų šesd kiekiu ataskaitas, patikros ataskaitas ir tobulinimo ataskaitas, naudotų elektroninius šablonus ar tam tikrus failų formatus.“;

24) įterpiami šie VIIa ir VIIb skyriai:

„VIIa SKYRIUS

REGULIUOJAMŲ SUBJEKTŲ IŠMETAMŲJŲ ŠESD KIEKIO STEBĖSENA

1 SKIRSNIS

Bendrosios nuostatos

75a straipsnis

Bendrieji principai

Šio reglamento 4, 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsniai taikomi išmetamųjų šesd kiekiui, reguliuojamiems subjektams ir apyvartiniams taršos leidimams, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius. Tuo tikslu:

- a) visos nuorodos į veiklos vykdytoją ir orlaivio naudotoją laikomos nuorodomis į reguliuojamą subjektą;
- b) jokios nuorodos į proceso metu išsiskiriančias šesd netaikomos;
- c) visos nuorodos į sukėlėjus laikomos nuorodomis į kuro srautus;
- d) jokios nuorodos į taršos šaltinį netaikomos;
- e) visos nuorodos į Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytą veiklą laikomos nuorodomis į tos direktyvos III priede nurodytą veiklą;
- f) visos nuorodos į Direktyvos 2003/87/EB 24 straipsnį laikomos nuorodomis į tos direktyvos 30j straipsnį;
- g) visos nuorodos į veiklos duomenis laikomos nuorodomis į vartoti išleisto kuro kiekį;
- h) visos nuorodos į apskaičiavimo faktorius laikomos nuorodomis į apskaičiavimo faktorius ir masto koeficientą.

75b straipsnis

Stebėsenos planai

1. Taikomas 11 straipsnis, 12 straipsnio 2 dalis, 13 ir 14 straipsniai, 15 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 16 straipsnis. Tuo tikslu:

- a) visos nuorodos į veiklos vykdytoją ar orlaivio naudotoją laikomos nuorodomis į reguliuojamą subjektą;
- b) visos nuorodos į aviacijos veiklą laikomos nuorodomis į reguliuojamo subjekto veiklą.

2. Reguluojamas subjektas ne vėliau kaip likus keturiems mėnesiams iki į Direktyvos 2003/87/EB III priedą įtrauktos veiklos pradžios kompetentingai institucijai pateikia tvirtinti stebėsenos planą, jei kompetentinga institucija nėra nustačiusi kito šio plano pateikimo termino.

Stebėsenos planą sudaro visi išsamūs ir skaidrūs tam tikro reguliuojamo subjekto taikomos stebėsenos metodikos dokumentai ir jame pateikiami bent I priede nustatyti elementai.

Kartu su stebėsenos planu reguliuojamas subjektas pateikia rizikos vertinimo rezultatus, kuriais įrodoma, kad siūloma kontrolė ir jos procedūros yra proporcingos nustatytai būdingajai rizikai ir kontrolės rizikai.

3. Pagal 15 straipsnį prie svarbių reguliuojamo subjekto stebėsenos plano pakeitimų priskiriama:

- a) reguliuojamo subjekto kategorijos pakeitimai, dėl kurių reikia keisti stebėsenos metodiką arba reikšmingumo lygį pagal Įgyvendinimo reglamento (ES) 2018/2067 23 straipsnį;
- b) nepaisant 75n straipsnio, pakeitimai, susiję su tuo, ar reguliuojamas subjektas laikytinas mažataršiu reguliuojamu subjektu;
- c) taikomo pakopos lygio pakeitimas;
- d) naujų kuro srautų sukūrimas;
- e) kuro srautų priskyrimas kitai kategorijai (didžiųjų kuro srautų arba labai mažų kuro srautų), kai dėl tokio pakeitimo reikia pakeisti stebėsenos metodiką;
- f) apskaičiavimo faktoriaus numatytosios vertės pakeitimas, jeigu vertė turi būti nustatyta stebėsenos plane;
- g) numatytosios masto koeficiento vertės pokytis;
- h) su ėminių ėmimu, analize ar kalibravimu susijusių naujų metodų taikymas arba taikomų metodų pakeitimas, kai tai turi tiesioginį poveikį išmetamųjų ŠESD kiekio duomenų tikslumui;

75c straipsnis

Techninės galimybės

Jei reguliuojamas subjektas teigia, kad techniškai neįmanoma taikyti tam tikros stebėsenos metodikos, kompetentinga institucija įvertina technines galimybes, atsižvelgdama į reguliuojamo subjekto pateiktą pagrindimą. Toks pagrindimas turi būti paremtas tuo, kad reguliuojamas subjektas turi techninių išteklių, kuriais jis gali patenkinti siūlomos sistemos poreikius arba reikalavimą, kurie taikant šį reglamentą gali būti įgyvendinti reikiamu laiku. Minėti techniniai ištekliai apima galimybę taikyti reikiamus metodus ir naudoti reikiamas technologijas.

Dėl ankstesnių išmetamųjų ŠESD kiekio duomenų stebėsenos ir ataskaitų teikimo už 2024 m. pagal Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnio 4 dalį pažymėtina, kad valstybės narės gali atleisti reguliuojamus subjektus nuo prievolės pagrįsti, kad taikyti tam tikrą stebėsenos metodiką techniškai neįmanoma.

75d straipsnis

Nepagrįstai didelės išlaidos

1. Jeigu reguliuojamas subjektas teigia, kad taikydamas tam tikrą stebėsenos metodiką jis patirtų nepagrįstai didelių išlaidų, kompetentinga institucija įvertina, ar tokios išlaidos yra nepagrįstai didelės, atsižvelgdama į reguliuojamo subjekto pateiktą pagrindimą.

Jeigu numatomos išlaidos viršija naudą, kompetentinga institucija pripažįsta, kad išlaidos yra nepagrįstai didelės. Šiuo tikslu nauda apskaičiuojama gerinimo faktorių padauginant iš 60 EUR atskaitos kainos už kiekvieną apyvartinį taršos leidimą. Į išlaidas įtraukiamas atitinkamas nusidėvėjimo laikotarpis, pagrįstas įrangos naudojimo trukme.

2. Nepaisant 1 dalies, reguliuojamas subjektas atsižvelgia į konkrečios stebėsenos metodikos taikymo išlaidas, kurias patiria vartoti išleidžiamų degalų srautų vartotojai, įskaitant galutinius vartotojus. Šios pastraipos tikslais reguliuojamas subjektas gali taikyti nuosaikius išlaidų įverčius.

Dėl ankstesnių išmetamųjų ŠESD kiekio duomenų stebėsenos ir ataskaitų teikimo už 2024 m. pagal Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnio 4 dalį pažymėtina, kad valstybės narės gali atleisti reguliuojamus subjektus nuo prievolės pagrįsti, kad taikant tam tikrą stebėsenos metodiką būtų patiriamos nepagrįstai didelės išlaidos.

3. Vertindama išlaidų, susijusių su reguliuojamo subjekto vartoti išleistų degalų kiekių pakopos pasirinkimu, nepagrįstumą, kompetentinga institucija kaip 1 dalyje nurodytą gerinimo faktorių naudoja skirtumą tarp šiuo metu pasiektos neapibrėžties ir tos pakopos, kuri būtų pasiekta įgyvendinus pagerinimą, pakopos neapibrėžties ribinės vertės, padaugintos iš pastarųjų trejų metų vidutinio metinio išmetamųjų ŠESD kiekio, išmetamo dėl to kuro srauto.

Jeigu toks vidutinis metinis išmetamųjų ŠESD kiekis, susidaręs dėl to kuro srauto per trejus pastaruosius metus, nežinomas, reguliuojamas subjektas pateikia nuosaikų vidutinio metinio išmetamųjų ŠESD kiekio įvertį, į jį neįtraukdamas iš biomasės susidariusio CO₂. Matavimo prietaisams, kuriems taikomos nacionalinės teisės aktais nustatytos teisinės metrologijos kontrolės priemonės, šiuo metu užtikrinamą neapibrėžtį galima pakeisti didžiausia leidžiamąja eksploatuojant susidarančia paklaida, kurią leidžiama taikyti pagal atitinkamus nacionalinės teisės aktus.

Šios dalies tikslais taikoma 38 straipsnio 5 dalis, jei reguliuojamas subjektas turi atitinkamos informacijos apie deginimui naudojamų biodegalų, skystųjų bioproduktų ir biomasės kuro tvarumo ir išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažėjimo kriterijus.

4. Vertindama išlaidų, susijusių su pakopų lygių pasirinkimu nustatant reguliuojamo subjekto masto koeficientą ir su priemonėmis, kuriomis pagerinama ataskaitose pateikiamų išmetamųjų ŠESD duomenų kokybė, bet kurios neturi tiesioginio poveikio vartoti išleisto kuro kiekio duomenų tikslumui, nepagrįstumą kompetentinga institucija taiko gerinimo faktorių, lygų 1 % trejų pastarųjų ataskaitinių laikotarpių vidutinio metinio išmetamųjų ŠESD kiekio, susidariusio dėl atitinkamų kuro srautų. Prie priemonių, kuriomis pagerinama ataskaitose pateikiamų išmetamųjų ŠESD duomenų kokybė, bet kurios neturi tiesioginio poveikio vartoti išleisto kuro kiekio duomenų tikslumui, gali būti priskiriama:

- a) analizės atlikimas vietoj numatytųjų verčių nustatant apskaičiavimo faktorius;
- b) kiekvieno kuro srauto analizių skaičiaus didinimas;
- c) jeigu tam tikrai matavimo užduočiai nėra taikomos nacionalinės teisės aktais nustatytos metrologinės kontrolės priemonės, matavimo prietaisų pakeitimas panašiose taikymo srityse susijusius valstybės narės teisinės metrologinės kontrolės reikalavimus atitinkančiais prietaisais arba matavimo prietaisais, atitinkančiais pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/31/ES (*) arba Direktyvą 2014/32/ES priimtas nacionalines taisykles;
- d) matavimo prietaisų kalibravimo ir techninės priežiūros intervalų sutrumpinimas;
- e) duomenų srauto valdymo veiklos tobulinimas ir kontrolės gerinimas, dėl kurio labai sumažėja būdingoji rizika arba kontrolės rizika;
- f) reguliuojamų subjektų perėjimas prie tikslesnio masto koeficiento nustatymo.

5. Su reguliuojamo subjekto stebėsenos metodikos tobulinimu susijusios priemonės nelaikomos reikalaujančiomis nepagrįstai didelių išlaidų, jeigu per ataskaitinį laikotarpį susidaro ne didesnė kaip 4 000 EUR bendra suma. Mažataršiams reguliuojamiems subjektams ši ribinė vertė yra 1 000 EUR per ataskaitinį laikotarpį.

75e straipsnis

Reguliuojamų subjektų ir kuro srautų skirstymas į kategorijas

1. Siekdamas vykdyti išmetamųjų ŠESD kiekio stebėseną ir nustatyti minimaliuosius pakopų, taikomų nustatant susijusius apskaičiavimo faktorius, reikalavimus, kiekvienas reguliuojamas subjektas nustato savo kategoriją pagal 2 dalį ir, atitinkamais atvejais, kiekvieno kuro srauto kategoriją pagal 3 dalį.

2. Reguluojamas subjektas priskiria save vienai iš šių kategorijų:

- a) A kategorijos subjektas – subjektas, kurio 2027–2030 m. vidutinis patikrintas metinis išmetamųjų ŠESD kiekis, neįtraukus iš biomasės susidariusio CO₂, dvejus metus iki ataskaitinio laikotarpio pradžios buvo ne didesnis kaip 50 000 tonų CO_{2(e)};
- b) B kategorijos subjektas – subjektas, kurio 2027–2030 m. vidutinis patikrintas vidutinis metinis išmetamųjų ŠESD kiekis, neįtraukus iš biomasės susidariusio CO₂, dvejus metus iki ataskaitinio laikotarpio pradžios buvo didesnis nei 50 000 tonų CO_{2(e)}.

Nuo 2031 m. pirmos pastraipos a ir b punktuose nurodyti A ir B kategorijų subjektai nustatomi remiantis patikrintu vidutiniu metiniu išmetamųjų ŠESD kiekiu prieš tai ėjusiu prekybos laikotarpiu.

Nukrypdoma nuo 14 straipsnio 2 dalies, kompetentinga institucija gali leisti reguliuojamam subjektui nekeisti stebėsenos plano, jeigu remiantis patikrintu išmetamųjų ŠESD kiekiu, pirmoje pastraipoje nurodyta reguliuojamo subjekto priskyrimo tam tikrai kategorijai ribinė vertė viršijama, tačiau reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad ši ribinė vertė nebuvo viršyta per penkis ankstesnius ataskaitinius laikotarpius ir nebus viršijama būsima ataskaitiniais laikotarpiais.

3. Reguluojamas subjektas priskiria kiekvieną kuro srautą vienai iš toliau nurodytų kategorijų:

- a) labai maži kuro srautai – reguliuojamo subjekto pasirinkti kuro srautai, kurių bendras per metus išmetamo iškastinio CO₂ kiekis sudaro mažiau nei 1 000 tonų;
- b) didieji kuro srautai – kuro srautai, nepriskirtini a punkte nurodytai kategorijai.

Nukrypdoma nuo 14 straipsnio 2 dalies, kompetentinga institucija gali leisti reguliuojamam subjektui nekeisti stebėsenos plano, jeigu remiantis patikrintu išmetamųjų ŠESD kiekiu, pirmoje pastraipoje nurodyta kuro srauto priskyrimo labai mažų kuro srautų kategorijai ribinė vertė viršijama, tačiau reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai įrodo, kad ši ribinė vertė nebuvo viršyta per pastaruosius penkis ataskaitinius laikotarpius ir nebus viršijama būsima ataskaitiniais laikotarpiais.

4. Jeigu patikrintas vidutinis metinis išmetamųjų ŠESD kiekis, pagal kurį nustatoma 2 dalyje nurodyta reguliuojamo subjekto kategorija, nežinomas arba nebeatitinka šio straipsnio 2 dalyje nurodytų kiekių, reguliuojamas subjektas savo kategorijai nustatyti naudoja nuosaikų vidutinio metinio išmetamųjų ŠESD kiekio įvertį, į jį neįtraukdamas iš biomasės susidariusio CO₂.

5. Šio straipsnio tikslais taikoma 38 straipsnio 5 dalis.

75f straipsnis

Stebėsenos metodika

Kiekvienas reguliuojamas subjektas nustato metinį CO₂ kiekį, išmetamą vykdant Direktyvos 2003/87/EB III priede nurodytą veiklą, kiekvienu kuro srautu vartoti išleistą kuro kiekį padaugindamas iš atitinkamo vienetų konversijos koeficiento, atitinkamo masto koeficiento ir atitinkamo išmetamųjų teršalų faktorius.

Išmetamųjų teršalų faktorius išreiškiamas CO₂ tonomis teradžauliui (t CO₂/T)), taikant atitinkamą vienetų konversijos koeficientą.

Kompetentinga institucija gali leisti naudoti su kuru susijusius išmetamųjų teršalų faktorius, išreikštus t CO₂/t arba t CO₂/Nm³. Tokiais atvejais reguliuojamas subjektas išmetamųjų ŠESD kiekį nustato vartoti išleisto kuro kiekį, išreikštą tonomis arba normaliaisiais kubiniais metrais, padaugindamas iš atitinkamo masto koeficiento ir atitinkamo išmetamųjų teršalų faktorius.

75g straipsnis

Laikini stebėsenos metodikos pakeitimai

1. Jeigu dėl techninių priežasčių laikinai neįmanoma taikyti kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano, atitinkamas reguliuojamas subjektas taiko aukščiausią įmanomą pakopą arba, išskyrus masto koeficientą, jeigu pakopos taikyti neįmanoma, nuosaikiu vertinimu grindžiamą nepakopinę metodiką tol, kol atkuriamos stebėsenos plane patvirtintos pakopos taikymo sąlygos.

Reguluojamas subjektas imasi visų reikiamų priemonių, kad būtų vėl taikomas kompetentingos institucijos patvirtintas stebėsenos planas.

2. Atitinkamas reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai nepagrįstai nedelsdamas praneša apie 1 dalyje nurodytą stebėsenos metodikos pasikeitimą ir nurodo:

- a) kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano nesilaikymo priežastis;
- b) išsamią informaciją apie laikinąją stebėsenos metodiką, kurią reguliuojamas subjektas taiko išmetamųjų ŠESD kiekiui nustatyti, kol bus atkurtos kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano taikymo sąlygos;
- c) priemones, kurių reguliuojamas subjektas imasi siekdamas atkurti kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano taikymo sąlygas;
- d) numatomą datą, nuo kurios vėl bus taikomas kompetentingos institucijos patvirtintas stebėsenos planas.

2 SKIRSNIS

Skaičiavimu grindžiama metodika

1 poskirsnis

Bendrosios nuostatos

75h straipsnis

Vartoti išleisto kuro kiekiui taikytinos pakopos ir apskaičiavimo faktoriai

1. Nustatydamas aktualias didžiųjų kuro srautų pakopas, kad galėtų nustatyti vartoti išleisto kuro kiekius ir kiekvieną apskaičiavimo faktorių, kiekvienas reguliuojamas subjektas:

- a) A kategorijos subjekto atveju arba jeigu reikia nustatyti sukėliklio, kuris yra standartinis komercinis kuras, apskaičiavimo faktorių, taiko bent V priede išvardytas pakopas;
- b) kitais nei a punkte nurodytieji atvejais taiko aukščiausią IIa priede apibrėžtą pakopą.

Tačiau vartoti išleisto kuro kiekiui ir didžiųjų kuro srautų apskaičiavimo faktoriams reguliuojamas subjektas gali taikyti iki dviejų lygių žemesnę pakopą, nei reikalaujama pagal pirmą pastraipą, bet ne žemesnę kaip 1 pakopą, jei kompetentingai institucijai jis priimtiniu būdu įrodo, kad taikyti pagal pirmą pastraipą reikalaujamą pakopą ar, jei taikytina, kitą aukščiausią pakopą yra techniškai neįmanoma arba ją taikant būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų.

2. Nustatydamas labai mažų kuro srautų vartoti išleisto kuro kiekį ir kiekvieną apskaičiavimo faktorių, reguliuojamas subjektas gali taikyti nuosaikius įverčius, o ne pakopas, nebent nustatytą pakopą būtų galima taikyti be papildomų pastangų.

Nustatydamas iš pirmoje pastraipoje nurodytų kuro srautų vartoti išleisto kuro kiekį, reguliuojamas subjektas gali remtis sąskaitomis faktūromis arba pirkimo dokumentais, nebent apibrėžtą pakopą būtų galima taikyti be papildomų pastangų.

3. Jeigu kompetentinga institucija leido naudoti t CO₂/t arba t CO₂/Nm³ išreikštus kuro išleidžiamųjų teršalų faktorius, vienietį konversijos koeficientą galima stebėti taikant nuosaikius įverčius, o ne pakopas, nebent apibrėžtą pakopą būtų galima taikyti be papildomų pastangų.

*75i straipsnis***Masto koeficientui taikytinos pakopos**

1. Siekdamas nustatyti, kokia pakopa taikytina atitinkamiems kuro srautams nustatant masto koeficientą, kiekvienas reguliuojamas subjektas taiko aukščiausią pakopą, apibrėžtą Ila priede.

Tačiau reguliuojamas subjektas gali taikyti vienu lygiu žemesnę pakopą, nei reikalaujama pagal pirmą pastraipą, jei kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad taikyti pagal pirmą pastraipą reikalaujamą pakopą techniškai neįmanoma, kad ją taikant būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų arba kad 75l straipsnio 2 dalies a–d punktuose nurodyti metodai neprieinami.

Jei antra pastraipa netaikoma, reguliuojamas subjektas gali taikyti dviem lygiais žemesnę pakopą, nei reikalaujama pagal pirmą pastraipą, bet ne žemesnę kaip 1 pakopą, jeigu kompetentingai institucijai jis priimtiniu būdu įrodo, kad taikyti pagal pirmą pastraipą reikalaujamą pakopą yra techniškai neįmanoma, ją taikant būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų arba kad, remiantis supaprastintu neapibrėžties vertinimu, taikant žemesnių pakopų metodus galima tiksliau nustatyti, ar kuras naudojamas deginimui sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III priedas.

Jeigu reguliuojamas subjektas kuro srautui taiko daugiau kaip vieną 75l straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse nurodytą metodą, reikalaujama, kad jis įrodytų, jog šios dalies sąlygas atitinka tik ta vartoti išleisto kuro kiekio dalis, kuriai prašoma taikyti žemesnės pakopos metodą.

2. Nereikalaujama, kad reguliuojamas subjektas įrodytų, jog labai maži kuro srautai atitinka 1 dalyje nustatytas sąlygas, nebent nustatytą pakopą būtų galima taikyti be papildomų pastangų.

*2 poskirsnis***Vartoti išleidžiamo kuro kiekis***75j straipsnis***Vartoti išleisto kuro kiekio nustatymas**

1. Kuro srautu vartoti išleisto kuro kiekį reguliuojamas subjektas nustato vienu iš šių būdų:

- a) jei reguliuojami subjektai ir kuro srautai, kuriems taikomas šis reglamentas, yra subjektai, kurie privalo teikti ataskaitas pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama direktyvos 2003/96/EB ir (ES) 2020/262, ir energiniai produktai, kuriems taikomi tie nacionalinės teisės aktai, – remdamasis tų aktų tikslais taikomais matavimo metodais, kai tie metodai grindžiami nacionaline metrologine kontrole;
- b) remdamasis kuro srautų išleidimo vartoti vietoje nustatyto kiekio suminiais duomenimis;
- c) remdamasis nuolatiniu matavimu kuro srautų išleidimo vartoti vietoje.

Vis dėlto, kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad reguliuojami subjektai atitinkamais atvejais taikytų tik pirmos pastraipos a punkte nurodytą metodą.

2. Jeigu pateikti per visus kalendorinius metus vartoti išleisto kuro kiekio duomenis techniškai neįmanoma arba juos pateikiant būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų, pritarus kompetentingai institucijai, reguliuojamas subjektas gali pasirinkti kitą tinkamiausią dieną, kurią vieni stebėsenos metai būtų atskirti nuo kitų, ir atitinkamai suderinti ją pagal reikiamus kalendorinius metus. Vieno ar kelių kuro srautų nuokrypiai turi būti dokumentuoti stebėsenos plane, aiškiai užregistruoti, jais remiantis turi būti nustatytas kalendorinių metų tipinės vertės pagrindas ir į juos turi būti nuosekliai atsižvelgiama skaičiuojant kitų metų duomenis. Komisija gali pateikti atitinkamas gaires.

Nustatant vartoti išleisto kuro kiekius pagal šio straipsnio 1 dalies b ir c punktus, taikomi 28 ir 29 straipsniai, išskyrus 28 straipsnio 2 dalies antros pastraipos antrą sakinį ir trečią pastraipą. Šiuo atžvilgiu visos nuorodos į veiklos vykdytoją arba įrenginį turi būti laikomos nuorodomis į reguliuojamą subjektą.

Reguliuojamas subjektas gali supaprastinti neapibrėžties vertinimą darydamas prielaidą, kad didžiausia leidžiamoji naudojamo matavimo prietaiso paklaida laikytina viso ataskaitinio laikotarpio neapibrėžtimi, kaip reikalaujama Ila priede pateiktose pakopų apibrėžtyse.

3. Nukrypdamas nuo 75h straipsnio, kai taikomas šio straipsnio 1 dalies a punkte nurodytas metodas, reguliuojamas subjektas gali nustatyti vartoti išleisto kuro kiekį nenaudodamas pakopų. Kompetentingos institucijos ne vėliau kaip 2026 m. birželio 30 d. praneša Komisijai apie praktinį tame punkte nurodyto metodo taikymą ir neapibrėžties lygius.

3 poskirsnis

Apskaičiavimo faktoriai

75k straipsnis

Apskaičiavimo faktorių nustatymas

1. Taikomas 30 straipsnis, 31 straipsnio 1, 2 ir 3 dalys, 32, 33, 34 ir 35 straipsniai. Tuo tikslu:

- a) visos nuorodos į veiklos vykdytoją turi būti laikomos nuorodomis į reguliuojamą subjektą;
- b) visos nuorodos į veiklos duomenis turi būti laikomos nuorodomis į vartoti išleisto kuro kiekį;
- c) visos nuorodos į kurą ar medžiagas turi būti laikomos nuorodomis į kurą, apibrėžtą Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte;
- d) visos nuorodos į II priedą turi būti laikomos nuorodomis į Ila priedą.

2. Kompetentinga institucija gali reikalauti, kad reguliuojamas subjektas nustatytų Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžto kuro vienetų konversijos koeficientą ir išmetamųjų teršalų faktorių naudodamas tas pačias pakopas, kurios turi būti taikomos komerciniam standartiniam kurui, jeigu nacionaliniu arba regiono lygmeniu bet kurio iš toliau nurodytų parametrų 95 % pasikliautinis intervalas yra:

- a) apatinio šilumingumo – mažesnis nei 2 %;
- b) išmetamųjų teršalų faktoriaus – mažesnis nei 2 %, kai vartoti išleisto kuro kiekiai išreiškiami energine verte.

Prieš taikydama šią nukrypti leidžiančią nuostatą, kompetentinga institucija pateikia Komisijai tvirtinti metodo ir duomenų šaltinių, naudotų siekiant nustatyti, ar per praėjusius trejus metus įvykdyta viena iš šių sąlygų, ir užtikrinti, kad naudojamos vertės atitiktų veiklos vykdytojų atitinkamu nacionaliniu ar regiono lygmeniu naudojamas vidutines vertes, santrauką. Kompetentinga institucija gali rinkti tokius įrodymus arba prašyti juos pateikti. Ne rečiau kaip kas trejus metus ji peržiūri naudotas vertes ir praneša Komisijai, jei yra reikšmingų pakeitimų, atsižvelgdama į veiklos vykdytojų atitinkamu nacionaliniu ar regioniniu lygmeniu naudojamų verčių vidurkį.

Komisija gali reguliariai peržiūrėti šios nuostatos aktualumą ir šioje dalyje nustatytas sąlygas, atsižvelgdama į pokyčius degalų rinkoje ir Europos standartizacijos procesus.

75l straipsnis

Masto koeficiento nustatymas

1. Jei kuro srautu vartoti išleidžiamas kuro kiekis naudojamas tik deginimui sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III priedas, masto koeficientas prilyginamas 1.

Jeigu kuro srautu vartoti išleidžiamas kuro kiekis naudojamas tik deginimui sektoriuose, kuriems taikomi Direktyvos 2003/87/EB II ir III skyriai, išskyrus įrenginius, kurie neįtraukiami pagal tos direktyvos 27a straipsnį, masto koeficientas prilyginamas nuliui, jeigu reguliuojamas subjektas įrodo, kad buvo išvengta Direktyvos 2003/87/EB 30f straipsnio 5 dalyje nurodytos dvigubos apskaitos.

Reguliuojamas subjektas kiekvienam kuro srautui taikytiną masto koeficientą nustato taikydamas 2 dalyje nurodytus metodus arba numatytąją vertę pagal 3 dalį, priklausomai nuo taikytinos pakopos.

2. Reguliuojamas subjektas, laikydamasis šio reglamento IIa priede išdėstytų taikytinos pakopos reikalavimų, nustato masto koeficientą vienu ar daugiau iš toliau nurodytų metodų, t. y.:

- a) metodais, grindžiamais fiziniu kuro srautų atskyrimu, įskaitant metodus, grindžiamus geografinio regiono atskyrimu arba atskirų matavimo priemonių naudojimu;
- b) kuro cheminėmis savybėmis pagrįstais metodais, kurie suteikia galimybę reguliuojamiems subjektams įrodyti, kad dėl teisinių, techninių ar ekonominių priežasčių atitinkamas kuras gali būti naudojamas tik deginimui konkrečiuose sektoriuose;
- c) naudodamas žyminčiąją medžiagą pagal Tarybos direktyvą 95/60/EB (**);
- d) naudodamasis 68 straipsnio 1 dalyje nurodyta patikrinta metine išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaita;
- e) naudodamas atsekamų sutartinių susitarimų ir sąskaitų faktūrų grandinę (toliau – priežiūros grandinė), apimančią visą tiekimo grandinę nuo reguliuojamo subjekto iki vartotojų, įskaitant galutinius vartotojus;
- f) naudodamas nacionalinę kuro žymenų ar spalvų (dažiklių) sistemą, pagrįstą nacionalinės teisės aktais;
- g) netiesioginiais metodais, kurie suteikia galimybę tiksliai atskirti galutinę kuro paskirtį tuo metu, kai jis išleidžiamas vartoti, pvz., atsižvelgiant į konkrečius sektoriams būdingus kuro vartojimo ypatumus, tipinius vartotojų sunaudojamo kuro kiekio intervalus ir slėgio lygius, pvz., dujinio kuro, jeigu to metodo taikymui pritaria kompetentinga institucija. Komisija gali pateikti gaires dėl taikytinų netiesioginių metodų.

3. Jei, atsižvelgiant į reikalaujamas taikyti pakopas, techniškai neįmanoma taikyti 2 dalyje nurodytų metodų arba juos taikant būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų, reguliuojamas subjektas gali naudoti numatytąją vertę, lygią 1.

4. Nukrypdamas nuo 3 dalies, reguliuojamas subjektas gali naudoti numatytąją vertę, kuri yra mažesnė nei 1, jeigu:

- a) teikdamas 2024–2026 ataskaitinių metų išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitas, reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad taikant numatytąsias vertes, kurios yra mažesnės nei 1, išmetamųjų ŠESD kiekis nustatomas tiksliau, arba
- b) teikdamas išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitas už ataskaitinius metus nuo 2027 m. sausio 1 d., reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad taikant numatytąsias vertes, kurios yra mažesnės nei 1, išmetamųjų ŠESD kiekis nustatomas tiksliau ir kad tenkinama bent viena iš šių sąlygų:
  - i) atitinkamas kuro srautas yra labai mažas kuro srautas;
  - ii) kuro srautui taikoma numatytoji vertė yra ne mažesnė kaip 0,95, kai kuras naudojamas sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III priedas, arba ne didesnė kaip 0,05, kai kuras naudojamas sektoriuose, kuriems tas priedas netaikomas.

5. Jei reguliuojamas subjektas atitinkamam kuro srautui taiko daugiau nei vieną 2, 3 ir 4 dalyse nurodytą metodą, jis nustato masto koeficientą kaip svertinį skirtingų masto koeficientų, nustatytų pagal kiekvieną metodą, vidurkį. Kiekvieno taikyto metodo atveju reguliuojamas subjektas pateikia informaciją apie tai, kokį metodą taikė, nurodo susijusį masto koeficientą, vartoti išleisto kuro kiekį ir Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos atitinkamų institucijų patvirtintoje nacionalinių šiltnamio efektą sukeliančių dujų apskaitos sistemų bendrojoje ataskaitos formoje nurodytą kodą (bendrosios ataskaitos formos (BAF) kodą), pateikdamas tokio išsamumo duomenis, kokio yra turimi duomenys.

6. Nukrypdama nuo šio straipsnio 1 dalies ir 75i straipsnio, valstybė narė gali reikalauti, kad reguliuojami subjektai tam tikros rūšies kurui arba tam tikrame jos teritorijoje esančiame regione taikytų konkretų šio straipsnio 2 dalyje nurodytą metodą arba numatytąją vertę. Numatytųjų verčių naudojimui nacionaliniu lygmeniu turi pritarti Komisija.

Patvirtindama numatytąją vertę pagal pirmą pastraipą, Komisija atsižvelgia į atitinkamą metodikų suderinimo tarp valstybių narių lygį, taip pat į tikslumo, administravimo veiksmingumo ir išlaidų perkėlimo vartotojams poveikio pusiausvyrą bei galimą išpareigojimų pagal Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrių nesilaikymo riziką.

Pagal šią dalį nacionaliniam kuro srautui taikoma numatytoji vertė turi būti ne mažesnė kaip 0,95, kai kuras naudojamas sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III priedas, arba ne didesnė kaip 0,05, kai kuras naudojamas sektoriuose, kuriems tas priedas netaikomas.

7. Reguliuojamas subjektas nurodo taikomus metodus arba numatytąsias vertes stebėsenos plane.

4 poskirsnis

Biomasės traktavimas

75m straipsnis

Biomasės kuro srautų išleidimas vartoti

1. Taikomas 38 straipsnis ir 39 straipsnis, išskyrus 2 ir 2a dalis. Tuo tikslu:

- a) visos nuorodos į veiklos vykdytoją turi būti laikomos nuorodomis į reguliuojamą subjektą;
- b) visos nuorodos į veiklos duomenis turi būti laikomos nuorodomis į vartoti išleisto kuro kiekį;
- c) visos nuorodos į sukėliklius turi būti laikomos nuorodomis į kuro srautus;
- d) visos nuorodos į II priedą turi būti laikomos nuorodomis į IIa priedą;
- e) visos nuorodos į 39 straipsnio 2 dalį turi būti laikomos nuorodomis į šio straipsnio 3 dalį.

2. Kai taikoma 38 straipsnio 5 dalis, atsižvelgiama į nukrypti nuo ribinės vertės leidžiančias nuostatas pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 29 straipsnio 1 dalies ketvirtą pastraipą, jeigu reguliuojamas subjektas gali kompetentingai institucijai priimtiniu būdu pateikti atitinkamus įrodymus. Komisija gali pateikti gaires, kaip toliau taikyti nukrypti nuo šių ribinių verčių leidžiančias nuostatas.

3. Jeigu pagal privalomą pakopos lygį reguliuojamas subjektas turi atlikti analizę, kad nustatytų biomasės anglies dalį, jis tai daro remdamasis atitinkamu standartu ir jame nurodytais analizės metodais, jeigu to standarto ir analizės metodų taikymą yra patvirtinusi kompetentinga institucija.

Jeigu pagal privalomą pakopos lygį reguliuojamas subjektas turi atlikti analizę, kad nustatytų biomasės anglies dalį, tačiau taikyti pirmos pastraipos nuostatas techniškai neįmanoma arba jas taikant būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų, jis kompetentingai institucijai patvirtinti pateikia alternatyvų biomasės anglies dalies apytikslio nustatymo metodą.

3 SKIRSNIS

Kitos nuostatos

75n straipsnis

Mažataršiai reguliuojami subjektai

1. Kompetentinga institucija gali laikyti reguliuojamą subjektą mažataršiu reguliuojamu subjektu, jeigu tenkinama bent viena iš šių sąlygų:
  - a) 2027–2030 m. dvejus metus iki ataskaitinio laikotarpio pradžios patikrintas vidutinis metinis išmetamųjų ŠESD kiekis, neįtraukus iš biomasės susidariusio CO₂, buvo mažesnis nei 1 000 tonų CO₂ per metus;
  - b) nuo 2031 m. vidutinis metinis to reguliuojamo subjekto išmetamųjų ŠESD kiekis, nurodytas patikrintose prieš tai ėjusio prekybos laikotarpio išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitose, į jį neįtraukus iš biomasės susidariusio CO₂, buvo mažesnis nei 1 000 CO₂ tonų per metus;
  - c) a punkte nurodytas vidutinis metinis išmetamųjų ŠESD kiekis nežinomas arba a punkto tikslu nebėra reprezentatyvus, bet ateinančius penkerius metus to reguliuojamo subjekto metinis išmetamųjų ŠESD kiekis, į jį neįtraukus iš biomasės susidariusio CO₂, remiantis nuosaikiu vertinimu, bus mažesnis nei 1 000 tonų CO_{2(e)} per metus.

Šios dalies tikslais taikoma 38 straipsnio 5 dalis.

2. Mažataršiam reguliuojamam subjektui netaikomas reikalavimas pateikti 12 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nurodytus patvirtinamuosius dokumentus.
3. Nukrypstant nuo 75j straipsnio, mažataršis reguliuojamas subjektas gali vartoti išleisto kuro kiekį nustatyti naudodamasis turimais pirkimo dokumentais ir dokumentais pagrįstais pirkimo įrašais bei apytikriai apskaičiuotais atsargų pokyčiais.
4. Nukrypstant nuo 75h straipsnio, mažataršis reguliuojamas subjektas gali taikyti ne žemesnę kaip 1 pakopą visais kuro šrautais vartoti išleisto kuro kiekiui ir apskaičiavimo faktoriams nustatyti, nebent reguliuojamas subjektas galėtų be papildomų pastangų užtikrinti didesnę tikslumą.
5. Siekdamas nustatyti apskaičiavimo faktorius analizės būdu pagal 32 straipsnį, mažataršis reguliuojamas subjektas gali kreiptis į bet kokią laboratoriją, kuri yra techniškai kompetentinga ir naudodama atitinkamas analizės procedūras gali parengti techniškai patikimus rezultatus, ir pateikia 34 straipsnio 3 dalyje nurodytų kokybės užtikrinimo priemonių įrodymus.
6. Jeigu mažataršis reguliuojamas subjektas kuriais nors kalendoriniais metais viršija 2 dalyje nurodytą ribinę vertę, jis apie tai nepagrįstai nedelsdamas praneša kompetentingai institucijai.

Nepagrįstai nedelsdamas reguliuojamas subjektas reikšmingą stebėsenos plano pakeitimą pagal 15 straipsnio 3 dalies b punktą pateikia tvirtinti kompetentingai institucijai.

Tačiau kompetentinga institucija leidžia reguliuojamam subjektui toliau taikyti supaprastintą stebėseną, jeigu reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad 2 dalyje nurodyta ribinė vertė nebuvo viršyta per pastaruosius penkis ataskaitinius laikotarpius ir ateityje nebus viršijama nuo kito ataskaitinio laikotarpio.

75o straipsnis

Duomenų valdymas ir kontrolė

Taikomos V skyriaus nuostatos. Šiuo atžvilgiu visos nuorodos į veiklos vykdytoją laikomos nuorodomis į reguliuojamą subjektą.

*75p straipsnis***Metinės išmetamųjų teršalų kiekio ataskaitos**

1. Nuo 2026 m. reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai ne vėliau kaip kiekvienų metų balandžio 30 d. pateikia išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitą, kurioje pateikiami metinio ataskaitiniu laikotarpiu išmesto ŠESD kiekio duomenys ir kuri yra patikrinta pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067.

2025 m. reguliuojamas subjektas ne vėliau kaip balandžio 30 d. kompetentingai institucijai pateikia išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitą, kurioje pateikiami 2024 m. metinio išmetamųjų ŠESD kiekio duomenys. Kompetentingos institucijos užtikrina, kad toje ataskaitoje pateikta informacija atitiktų šio reglamento reikalavimus.

Tačiau kompetentingos institucijos gali reikalauti, kad reguliuojami subjektai pateiktų šioje dalyje nurodytas metines išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitas anksčiau nei iki balandžio 30 d., jei numatoma galimybė pateikti tą ataskaitą ne anksčiau kaip po vieno mėnesio nuo 68 straipsnio 1 dalyje nustatyto termino.

2. 1 dalyje nurodytose metinėse išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitose pateikiama bent X priede nurodyta informacija.

*75q straipsnis***Stebėsenos metodikos tobulinimo ataskaitos**

1. Kiekvienas reguliuojamas subjektas reguliariai tikrina, ar taikomą stebėsenos metodiką galima patobulinti.

Reguluojami subjektai kompetentingai institucijai tvirtinti pateikia ataskaitą su 2 arba, kai tikslinga, 3 dalyje nurodyta informacija; šios ataskaitos pateikimo terminai:

- a) A kategorijos subjekto – kas 5 metus, iki liepos 31 d.;
- b) B kategorijos subjekto – kas 3 metus, iki liepos 31 d.;
- c) bet kurio reguliuojamo subjekto, kuris taiko 75l straipsnio 3 ir 4 dalyse nurodytą numatytąjį masto koeficientą, – iki 2026 m. liepos 31 d.

Tačiau kompetentinga institucija gali nustatyti kitą šios ataskaitos pateikimo datą, bet ji turi būti ne vėlesnė kaip tų pačių metų rugsėjo 30 d., ir kartu su stebėsenos planu ar tobulinimo ataskaita gali patvirtinti pagal antrą pastraipą taikytino termino pratęsimą, jeigu reguliuojamas subjektas, teikdamas stebėsenos planą pagal 75b straipsnį, pranešdamas apie atnaujinimus pagal tą straipsnį arba teikdamas tobulinimo ataskaitą pagal šį straipsnį, kompetentingai institucijai priimtiniu būdu įrodo, kad priežastys, dėl kurių būtų patiriamos nepagrįstai didelės išlaidos arba dėl kurių techniškai neįmanoma įgyvendinti gerinimo priemonių, lieka galioti ilgiau. Pratęsiant terminą atsižvelgiama į metų, kurių įrodymus pateikia reguliuojamas subjektas, skaičių. Laikotarpis tarp dviejų B kategorijos reguliuojamo subjekto tobulinimo ataskaitų yra ne ilgesnis kaip 4 metai, o A kategorijos reguliuojamos subjekto – ne ilgesnis kaip 5 metai.

2. Jeigu reguliuojamas subjektas didiesiems kuro srautams netaiko bent tų pakopų, kurių reikalaujama pagal 75h straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą ir 75i straipsnio 1 dalį, jis pagrindžia, kodėl tai yra techniškai neįmanoma arba kodėl taikant reikalaujamas pakopas būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų.

Tačiau jeigu atsiranda įrodymų, kad priemonės, kurių reikia norint pasiekti tas pakopas, tapo techniškai įmanomos ir jas taikant nebebūtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų, reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai praneša apie reikiamus stebėsenos plano pakeitimus pagal 75b straipsnį ir pateikia atitinkamų priemonių įgyvendinimo (įskaitant įgyvendinimo laiką) pasiūlymus.

3. Jeigu reguliuojamas subjektas taiko numatytąjį masto koeficientą, kaip nurodyta 75l straipsnio 3 ir 4 dalyse, jis pagrindžia, kodėl vienam ar keliems didiesiems arba labai mažiems kuro srautams techniškai neįmanoma taikyti kurio nors kito 75l straipsnio 2 dalyje nurodyto metodo arba jį taikant būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų.

Tačiau atsiradus įrodymų, kad tapo techniškai įmanoma tiems kuro srautams taikyti kuriuos nors kitus 75l straipsnio 2 dalyje nurodytus metodus ir juos taikant nebūtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų, reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai praneša apie reikiamus stebėsenos plano pakeitimus pagal 75b straipsnį ir pateikia pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių įgyvendinimo ir jo terminų.

4. Jeigu pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067 parengtoje patikros ataskaitoje nurodomos nepašalintos neatitiktys arba tobulinimo rekomendacijos pagal to įgyvendinimo reglamento 27, 29 ir 30 straipsnius, reguliuojamas subjektas iki metų, kuriais tikrintojas išdavė patikros ataskaitą, liepos 31 d. kompetentingai institucijai pateikia tvirtinti ataskaitą. Toje ataskaitoje aprašoma, kaip ir kada reguliuojamas subjektas pašalino tikrintojo nurodytas neatitiktis ar kaip jis planuoja jas pašalinti ir įgyvendinti rekomenduojamus patobulinimus.

Kaip nurodyta šioje dalyje, kompetentinga institucija gali nustatyti kitą ataskaitos pateikimo terminą, kuris turi būti ne vėlesnis kaip tų pačių metų rugsėjo 30 d. Jei taikytina, tokia ataskaita gali būti derinama su šio straipsnio 1 dalyje nurodyta ataskaita.

Jeigu įgyvendinus rekomenduojamus patobulinimus stebėsenos metodika nepagerėja, reguliuojamas subjektas pagrindžia, kodėl taip yra. Jeigu atliekant rekomenduojamus patobulinimus būtų patiriama nepagrįstai didelių išlaidų, reguliuojamas subjektas pateikia įrodymus, kad išlaidos nepagrįstai didelės.

5. Šio straipsnio 4 dalis netaikoma, jeigu reguliuojamas subjektas jau pašalino visas neatitiktis, įvykdė tobulinimo rekomendacijas ir iki datos, nustatytos pagal 4 dalį, pateikė susijusius stebėsenos plano pakeitimus kompetentingai institucijai tvirtinti pagal šio reglamento 75b straipsnį.

75r straipsnis

Kompetentingos institucijos nustatomas išmetamųjų ŠESD kiekis

1. Kompetentinga institucija pateikia nuosaikų reguliuojamo subjekto išmetų ŠESD kiekio įvertį, atsižvelgdama į išlaidų perkėlimo vartotojams poveikį, šiais atvejais:

- a) reguliuojamas subjektas iki 75p straipsnyje nustatyto termino nepateikė patikrintos metinės išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitos;
- b) 75p straipsnyje nurodyta patikrinta metinė išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaita neatitinka šio reglamento nuostatų;
- c) reguliuojamo subjekto parengta metinė išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaita nebuvo patikrinta pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067.

2. Jeigu pagal Įgyvendinimo reglamentą (ES) 2018/2067 tikrintojo parengtoje patikros ataskaitoje nurodyta, kad išmetamųjų ŠESD ataskaitoje yra neesminių netikslumų, kurių reguliuojamas subjektas nepataisė prieš tikrintojui pateikiant patikros ataskaitą, kompetentinga institucija įvertina tuos netikslumus ir prireikus pateikia nuosaikų reguliuojamo subjekto išmetamųjų ŠESD kiekio įvertį, atsižvelgdama į poveikį vartotojams perkeliams išlaidoms. Kompetentinga institucija reguliuojamą subjektą informuoja, ar reikia pataisyti metinę išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitą, ir nurodo, ką reikia pataisyti. Šią informaciją reguliuojamas subjektas padaro prienamą tikrintojui.

3. Valstybė narė užtikrina veiksmingus už stebėsenos planų patvirtinimą atsakingų kompetentingų institucijų ir už metinių išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitų priėmimą atsakingų kompetentingų institucijų informacijos mainus.

75s straipsnis

Prieiga prie informacijos ir duomenų apvalinimas

Taikomi šio reglamento 71 straipsnis ir 72 straipsnio 1 ir 2 dalys. Šiuo atžvilgiu visos nuorodos į veiklos vykdytojus arba orlaivių naudotojus laikomos nuorodomis į reguliuojamus subjektus.

75t straipsnis

Derėjimo su kitomis ataskaitomis užtikrinimas

Vykdamas Direktyvos 2003/87/EB III priede nurodytų rūšių veiklą išmetamų ŠESD kiekio ataskaitose:

- a) sektoriai, kuriuose vartoti išleidžiamas ir deginamas Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas kuras, žymimi BAF kodais;
- b) atitinkamais atvejais Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas kuras žymimas KN kodais pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama direktyvos 2003/96/EB ir 2009/30/EB;
- c) siekdamas užtikrinti derėjimą su ataskaitomis, kurios teikiamos mokesčių tikslais pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama direktyvos 2003/96/EB ir (ES) 2020/262, reguliuojamas subjektas, pateikdamas savo kontaktinius duomenis stebėsenos plane ir išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitoje, atitinkamais atvejais naudoja ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo kodą pagal Reglamentą (ES) Nr. 952/2013 (***) , akcizo numerį pagal Reglamentą (ES) Nr. 389/2012 (****) arba nacionalinį akcizo mokėtojo registracijos ir identifikavimo kodą, kuri atitinkama institucija suteikė pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2003/96/EB.

75u straipsnis

Informacinių technologijų reikalavimai

Taikomos VII skyriaus nuostatos. Šiuo atžvilgiu visos nuorodos į veiklos vykdytoją ir orlaivio naudotoją laikomos nuorodomis į reguliuojamą subjektą

VIIb SKYRIUS

HORIZONTALIOSIOS NUOSTATOS, SUSIJUSIOS SU REGULIUOJAMŲ SUBJEKTŲ IŠMETAMŲ ŠESD KIEKIO STEBĖSENA

75v straipsnis

Dvigubos apskaitos išvengimas vykdamas stebėseną ir teikiant ataskaitas

1. Valstybės narės sudaro palankesnes sąlygas veiksmingai keistis informacija, kuri suteikia galimybę reguliuojamiems subjektams nustatyti vartoti išleidžiamo kuro galutinę paskirtį.
2. Kiekvienas veiklos vykdytojas kartu su pagal 68 straipsnio 1 dalį teikiama patikrinta išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaita pateikia informaciją pagal Xa priedą. Valstybės narės gali reikalauti, kad veiklos vykdytojai reguliuojamam subjektui pateiktų Xa priede nurodytą atitinkamą informaciją anksčiau nei ataskaitinių metų kovo 31 d.
3. Kiekvienas reguliuojamas subjektas kartu su savo pagal 75p straipsnio 1 dalį teikiama patikrinta išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaita pateikia informaciją apie Xb priede nurodyto vartoti išleisto kuro vartotojus.
4. Kiekvienas reguliuojamas subjektas, išleidžiantis kurą deginti sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III skyrius, šio reglamento 75p straipsnio 1 dalyje nurodytoje ataskaitoje tų sektorių išmetamų ŠESD kiekį nustato naudodamasis informacija, pateikta veiklos vykdytojo pagal šio reglamento Xa priedą pateiktose ataskaitose, atimdamas tose ataskaitose nurodytą atitinkamą kuro kiekį. Įsigytą, bet tais pačiais metais nesunaudotą kuro kiekį galima atimti tik tuo atveju, jei patikrintose metų, einančių po ataskaitinių metų, išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitos duomenimis patvirtinama, kad tas kuras buvo panaudotas Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytai veiklai vykdyti. Priešingu atveju, skirtumas nurodomas patikrintose tų metų reguliuojamo subjekto išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitose.
5. Jei sunaudoto kuro kiekis atimamas metais, einančiais po ataskaitinių metų, atimamas kiekis nurodomas kaip absoliutus išmetamųjų ŠESD kiekio sumažėjimas, apskaičiuojamas veiklos vykdytojo sunaudotą kuro kiekį padauginant iš reguliuojamo subjekto stebėsenos plane nurodyto atitinkamo išmetamųjų teršalų faktoriaus.
6. Jei reguliuojamas subjektas negali nustatyti, ar vartoti išleidžiamas kuras naudojamas deginimui sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB III skyrius, 4 ir 5 dalys netaikomos.

7. Valstybės narės gali reikalauti, kad šio straipsnio nuostatas, susijusias su veiklos vykdytojais, taikytų ir orlaivių naudotojai.

75w straipsnis

Sukčiavimo prevencija ir prievolė bendradarbiauti

1. Siekdamas užtikrinti tikslią ŠESD, kurioms taikomas Direktyvos 2003/87/EB IVa skyrius, kiekio stebėseną ir pateikiamų ataskaitų tikslumą, valstybės narės nustato kovos su sukčiavimu priemones ir sukčiavimo atveju taikytinas sankcijas, kurios atitiktų jų paskirtį ir turėtų tinkamą atgrasomąjį poveikį.

2. Be pagal 10 straipsnį nustatytų įpareigojimų, pagal Direktyvos 2003/87/EB 18 straipsnį paskirtos kompetentingos institucijos, kai aktualu, bendradarbiauja ir keičiasi informacija su kompetentingomis institucijomis, atsakingomis už priežiūrą pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama direktyvos 2003/96/EB ir (ES) 2020/262, šio reglamento įgyvendinimo tikslais, be kita ko, siekdamas nustatyti pažeidimus ir skirti 1 dalyje nurodytas sankcijas arba taikyti kitas taisomąsias priemones pagal Direktyvos 2003/87/EB 16 straipsnį.

- (*) 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/31/ES dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su neautomatinių svarstyklių tiekimu rinkai, suderinimo (OL L 96, 2014 3 29, p. 107).
- (**) 1995 m. lapkričio 27 d. Tarybos direktyva 95/60/EB dėl gazolių ir žibalo ženklinimo mokesčių tikslais (OL L 291, 1995 12 6, p. 46).
- (***) 2013 m. spalio 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (OL L 269, 2013 10 10, p. 1).
- (****) 2012 m. gegužės 2 d. Tarybos reglamentas (ES) Nr. 389/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo akcizų srityje ir panaikinant Reglamentą (EB) Nr. 2073/2004 (OL L 121, 2012 5 8, p. 1).“;

25) I priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1 skirsnis iš dalies keičiamas taip:

- i) 1 dalies f punkte nuoroda į darnųjį standartą ISO 14001:2004 pakeičiama nuoroda į darnųjį standartą ISO 14001:2015;
- ii) 7 dalies d punkte nuoroda į Reglamentą (ES) Nr. 1193/2011 pakeičiama taip:

„Reglamentas (ES) 2019/1122 (*)

(*) 2019 m. kovo 12 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) 2019/1122, kuriuo papildomos Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2003/87/EB nuostatos dėl Sąjungos registro veikimo (OL L 177, 2019 7 2, p. 3).“;

iii) punktas papildomas 10 dalimi:

„10) kai taikytina, iki 2026 m. gruodžio 31 d. – 75v straipsnio 2 dalyje nurodytos informacijos pateikimo procedūros aprašymas.“;

b) 2 skirsnis iš dalies keičiamas taip:

i) pavadinimas pakeičiamas taip:

„BŪTINAS AVIACIJOS VEIKLOS STEBĖSENOS PLANŲ TURINYS“;

ii) 1 dalies i punkte nuoroda į darnųjį standartą ISO 14001:2004 pakeičiama nuoroda į darnųjį standartą ISO 14001:2015;

iii) 1 dalis papildoma šiais punktais:

- „l) jei taikytina, procedūros, taikytos vertinant, ar biokuras atitinka 38 straipsnio 5 dalies nuostatas, aprašymas;
- m) kai taikytina, procedūros, pagal kurią nustatyti biodegalų kiekiai ir užtikrinta, kad būtų išvengta dvigubos apskaitos pagal 54 straipsnį, aprašymas;
- n) kai taikytina, procedūros, pagal kurią įvertinta, ar reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai atitinka 54a straipsnio 2 dalies nuostatas, aprašymas;
- o) kai taikytina, procedūros, pagal kurią nustatyti reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekiai ir užtikrinta, kad būtų išvengta dvigubos apskaitos pagal 54a straipsnį, aprašymas.“;

iv) 2 dalies f ir g punktai išbraukiami;

c) 3 skirsnis išbraukiamas;

d) pridamas šis skirsnis:

„4. BŪTINAS REGULIUOJAMŲ SUBJEKTŲ STEBĖSENOS PLANŲ TURINYS

Reguliuojamų subjektų stebėsenos plane pateikiama bent ši informacija:

1. bendroji informacija apie reguliuojamą subjektą:

- a) reguliuojamo subjekto identifikavimo duomenys, kontaktiniai duomenys, įskaitant adresą, ir, kai aktualu, ekonominės veiklos vykdytojo registracijos ir identifikavimo kodas pagal Reglamentą (ES) Nr. 952/2013, akcizo numeris pagal Reglamentą (ES) Nr. 389/2012 arba nacionalinis akcizo mokėtojo registracijos ir identifikavimo kodas, kurį atitinkama institucija suteikė pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2003/96/EB, ir kuris naudojamas teikiant ataskaitas mokesčių tikslais pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama direktyvos 2003/96/EB ir (ES) 2020/262;
- b) reguliuojamo subjekto aprašymas, kuriame pateikiamas kuro srautų, kurių stebėseną turi būti vykdoma, sąrašas, nurodomos priemonės, kuriomis kuro srautai išleidžiami vartoti, galutinė vartoti išleidžiamo kuro srauto paskirtis (-ys), įskaitant BAF kodą, pateikiant duomenis taip, kaip jie apibendrinti, ir kuris atitinka šiuos kriterijus:
  - i) šis aprašymas turi būti pakankamas įrodyti, kad nebus duomenų spragų ir bus išvengta dvigubos išmetamųjų šėsd kiekio apskaitos;
  - ii) turi būti pateikta paprasta b punkto pirmoje pastraipoje nurodytos informacijos schema, kurioje būtų nurodytas reguliuojamas subjektas, kuro srautai, priemonės, kuriomis išleidžiamas vartoti Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas kuras, matavimo priemonės ir visi kiti reguliuojamo subjekto aspektai, susiję su stebėsenos metodika, įskaitant duomenų srauto valdymo veiklą ir kontrolės veiklą;
  - iii) jei reguliuojami subjektai ir kuro srautai, kuriems taikomas šis reglamentas, yra subjektai, kurie privalo teikti ataskaitas pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama Direktyva 2003/96/EB arba Direktyva 2009/30/EB, ir kuras, kuriam taikomi tie nacionalinės teisės aktai, – turi būti pateikta paprasta įgyvendinant tuos aktus taikomų matavimo metodų schema;
  - iv) kai taikytina, turi būti pateiktas visų nukrypimų nuo stebėsenos metų pradžios ir pabaigos pagal 75j straipsnio 2 dalį paaiškinimas;
- c) su reguliuojamo subjekto stebėseną ir ataskaitų teikimu susijusių užduočių paskirstymo procedūros ir atsakingų darbuotojų kompetencijų valdymo procedūros aprašymas;

- d) stebėsenos plano tinkamumo reguliaraus vertinimo procedūros aprašymas, kuris apima bent šiuos dalykus:
    - i) kuro srautų sąrašo patikrinimą, užtikrinant, kad į jį būtų įtraukti visi kuro srautai ir kad visi su reguliuojamo subjekto pobūdžiu ir veikimu susiję pakeitimai būtų įtraukti į stebėsenos planą;
    - ii) kiekvienam kuro srautui taikytų pakopų vartoti išleisto kuro kiekio ir kitų parametrų (kai taikytina) neapibrėžties ribinių verčių atitikties vertinimą;
    - iii) galimų priemonių taikomai stebėsenos metodikai, visų pirma masto koeficiento nustatymo metodui, tobulinti vertinimą;
  - e) 58 straipsnyje numatytų duomenų srauto valdymo veiklos rašytinių procedūrų aprašymas, įskaitant diagramą, jeigu jos reikia dėl aiškumo;
  - f) pagal 59 straipsnį nustatytų kontrolės rašytinių procedūrų aprašymas;
  - g) kai taikytina, informacija apie atitinkamas Direktyvos 2003/87/EB III priede nurodytos reguliuojamo subjekto veiklos ir ataskaitų, kurios teikiamos mokesčių tikslais pagal nacionalinės teisės aktus, kuriais į nacionalinę teisę perkeliama direktyvos 2003/96/EB ir (ES) 2020/262, sąsajas;
  - h) stebėsenos plano versijos numeris ir data, nuo kurios ta stebėsenos plano versija turi būti taikoma;
  - i) reguliuojamo subjekto kategorija;
2. išsamus skaičiavimu grindžiamų metodikų, aprašymas, kurį sudaro:
- a) išsamus kiekvienam kuro srautui, kurio stebėseną turi būti vykdoma, taikomos skaičiavimu grindžiamos metodikos aprašymas, įskaitant įvesties duomenų ir naudojamų formulių sąrašą, masto koeficiento nustatymo metodus, vartoti išleisto kuro kiekiams taikytų pakopų sąrašą, visus atitinkamus apskaičiavimo faktorius ir, pateikiant turimus suvestinius duomenis, vartoti išleidžiamo kuro srauto galutinės paskirties (-čių) BAF kodus;
  - b) jei reguliuojamas subjektas ketina supaprastinti labai mažų kuro srautų stebėsenos planą, kuro srautų skirstymas į didžiuosius ir labai mažus kuro srautus;
  - c) naudojamų matavimo sistemų aprašymas ir jų matavimo intervalas, neapibrėžtis ir kiekvienam stebimam kuro srautui naudojamų matavimo prietaisų buvimo vieta;
  - d) kai taikytina, kiekvienam kuro srautui taikomų apskaičiavimo faktorių numatytosios vertės, nurodant faktoriaus šaltinį ar atitinkamą šaltinį, pagal kurį numatytasis faktorius bus periodiškai nustatomas;
  - e) kai taikytina, analizės metodų, kurie bus naudojami nustatant kiekvienam kuro srautui taikomus visus susijusius apskaičiavimo faktorius, sąrašas ir tų analizių rašytinių procedūrų aprašymas;
  - f) kai taikytina, procedūros aprašymas, kuriame paaiškinamas analizuotino kuro ir medžiagų ėminių ėmimo planas, ir ėminių ėmimo plano tinkamumo peržiūros procedūros aprašymas;
  - g) kai taikytina, laboratorijų, atliekančių atitinkamas analizės procedūras, sąrašas ir, jeigu laboratorija nėra akredituota, kaip nurodyta 34 straipsnio 1 dalyje, procedūros, taikomos įrodant jos atitiktį lygiaverčiams reikalavimams pagal 34 straipsnio 2 ir 3 dalis, aprašymas;

- 3. kai taikytina, procedūros, pagal kurią įvertinta, ar biomasės kuro srautai atitinka 38 straipsnio 5 dalies ir, kai aktualu, 75m straipsnio 2 dalies nuostatas, aprašymas;
- 4. kai taikytina, procedūros, taikytos biodujų kiekiams nustatyti remiantis pirkimo dokumentais pagal 39 straipsnio 4 dalį, aprašymas;
- 5. kai taikytina, procedūros, pagal kurią pateikiama 75v straipsnio 3 dalyje nurodyta informacija ir gaunama informacija pagal 75v straipsnio 2 dalį, aprašymas.“;

26) II priedo I skirsnio 1 lentelė iš dalies keičiama taip:

i) trečia eilutė („Kietasis kuras“) pakeičiama taip:

„Kietasis kuras, išskyrus atliekas	Kuro kiekis [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %“;
------------------------------------	-----------------	---------	-------	---------	-----------

ii) po trečios eilutės („Kietasis kuras“) įterpiama ši eilutė:

„Atliekos	Kuro kiekis [t]	± 7,5 %	± 5 %	± 2,5 %	± 1,5 %“;
-----------	-----------------	---------	-------	---------	-----------

27) įterpiamas IIa priedas:

„IIa PRIEDAS

Reguliuojamiems subjektams taikomų skaičiavimų grindžiamų metodikų pakopų apibrėžtys

1. PAKOPŲ, TAIKOMŲ NUSTATANT VARTOTI IŠLEISTO KURO KIEKĮ, APIBRĖŽTYS

1 lentelėje nurodytos neapibrėžties ribinės vertės taikomos pakopoms, susijusioms su vartoti išleisto kuro kiekio reikalavimais pagal 28 straipsnio 1 dalies a punktą ir 29 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą. Neapibrėžties ribinės vertės laikytinos didžiausiomis leidžiamomis neapibrėžties vertėmis nustatant kuro srautų duomenis ataskaitiniu laikotarpiu.

1 lentelė

Vartoti išleisto kuro kiekio pakopos (didžiausia leidžiamoji kiekvienos pakopos neapibrėžtis)

Kuro srauto rūšis	Parametras, kuriam taikoma neapibrėžtis	1 pakopa	2 pakopa	3 pakopa	4 pakopa
-------------------	---	----------	----------	----------	----------

Kuro deginimas

Komercinis standartinis kuras	Kuro kiekis [t] arba [Nm ³] arba [TJ]	±7,5 %	±5 %	±2,5 %	±1,5 %
Kitas dujinis ir skystasis kuras	Kuro kiekis [t] arba [Nm ³] arba [TJ]	±7,5 %	±5 %	±2,5 %	±1,5 %
Kietasis kuras	Kuro kiekis [t] arba [TJ]	±7,5 %	±5 %	±2,5 %	±1,5 %

2. PAKOPŲ, TAIKOMŲ NUSTATANT APSKAIČIAVIMO FAKTORIUS IR MASTO KOEFICIENTĄ, APIBRĖŽTYS

Reguliuojami subjektai CO₂ kiekio, išmetamo naudojant visų rūšių kurą, išleidžiamą vartoti sektoriuose, kurie nurodyti Direktyvos 2003/87/EB III priede arba įtraukti į Sąjungos sistemą pagal tos direktyvos 30j straipsnį, stebėseną vykdo remdamiesi šiame skirsnyje nustatytais pakopų apibrėžtimis.

2.1. Išmetamųjų teršalų faktorių pakopos

Jeigu nustatoma mišraus kuro biomasės anglies dalis, nustatytos pakopos siejamos su preliminariu išmetamųjų teršalų faktoriumi. Iškastinio kuro pakopos siejamos su išmetamųjų teršalų faktoriumi.

1 pakopa. Reguliuojamas subjektas taiko vieną iš šių dalykų:

- a) VI priedo 1 skirsnyje išvardytus standartinius faktorius;
- b) kitas pastovias vertes pagal 31 straipsnio 1 dalies e punktą, jeigu VI priedo 1 skirsnyje nenurodyta jokia taikytina vertė.

2a pakopa. Reguliuojamas subjektas atitinkamam kurui taiko konkrečios šalies išmetamųjų teršalų faktorius pagal 31 straipsnio 1 dalies b ir c punktus.

2b pakopa. Kuro išmetamųjų teršalų faktorius reguliuojamas subjektas nustato remdamasis konkrečių rūšių anglies apatiniu šilumingumu ir empirine koreliacija, nustatoma bent kartą per metus pagal 32–35 ir 75m straipsnius.

Reguliuojamas subjektas užtikrina, kad koreliacija atitiktų geros inžinerinės praktikos reikalavimus ir būtų taikoma tik pakaitinio mato vertėms, atitinkančioms intervalą, kuriam jos buvo nustatytos.

3 pakopa. Reguliuojamas subjektas taiko vieną iš šių dalykų:

- a) išmetamųjų teršalų faktoriaus nustatymą pagal atitinkamas 32–35 straipsnių nuostatas;
- b) 2b pakopai nustatytą empirinę koreliaciją, jeigu reguliuojamas subjektas kompetentingai institucijai priimtinu būdu įrodo, kad empirinės koreliacijos neapibrėžtis skiriasi ne daugiau kaip 1/3 neapibrėžties vertės, kurios turi laikytis reguliuojamas subjektas, nustatydamas su atitinkamu kuru susijusius vartoti išleisto kuro kiekio duomenis.

2.2. Vienetų konversijos koeficiento pakopos

1 pakopa. Reguliuojamas subjektas taiko vieną iš šių dalykų:

- a) VI priedo 1 skirsnyje išvardytus standartinius faktorius;
- b) kitas pastovias vertes pagal 31 straipsnio 1 dalies e punktą, jeigu VI priedo 1 skirsnyje nenurodyta jokia taikytina vertė.

2a pakopa. Reguliuojamas subjektas atitinkamam kurui taiko konkrečios šalies faktorius pagal 31 straipsnio 1 dalies b arba c punktą.

2b pakopa. Komerčinio kuro vienetų konversijos koeficientas nustatomas pagal atitinkamo kuro pirkimo dokumentus, su sąlyga, kad jis nustatomas remiantis pripažintais nacionaliniais ar tarptautiniais standartais.

3 pakopa. Reguliuojamas subjektas nustato vienetų konversijos koeficientą pagal 32–35 straipsnius.

2.3. Biomasės anglies dalies pakopos

1 pakopa. Reguliuojamas subjektas taiko taikytiną kompetentingos institucijos ar Komisijos paskelbtą vertę arba vertes pagal 31 straipsnio 1 dalį.

2 pakopa. Reguliuojamas subjektas taiko vertinimo metodą, patvirtintą pagal 75m straipsnio 3 dalies antrą pastraipą.

3a pakopa. Reguluojamas subjektas taiko analizes pagal 75m straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą ir 32–35 straipsnius.

Jeigu reguliuojamas subjektas pagal 39 straipsnio 1 dalį daro prielaidą, kad iškastinės anglies dalis sudaro 100 %, biomasės anglies daliai netaikoma jokia pakopa.

3b pakopa. Jeigu kuras buvo gautas vykdant gamybos procesą su nustatytais ir atsekamais žaliavų šrautais, reguliuojamas subjektas skaičiuodamas gali remtis į procesą patenkančios ir iš jo pašalinamos iškastinio kuro anglies masės ir biomasės anglies masės balansu, pvz., taikant masės balanso sistemą pagal Direktyvos (ES) 2018/2001 30 straipsnio 1 dalį.

2.4. Masto koeficiento pakopos

1 pakopa. Reguluojamas subjektas taiko numatytąją vertę pagal 75l straipsnio 3 arba 4 dalį.

2 pakopa. Reguluojamas subjektas taiko metodus pagal 75l straipsnio 2 dalies e–g punktus.

3 pakopa. Reguluojamas subjektas taiko metodus pagal 75l straipsnio 2 dalies a–d punktus.“;

28) III priedas iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„**Aviacijos sektoriuje taikomos stebėsenos metodikos (53 straipsnis)**“;

b) 2 skirsnio 1 lentelė pakeičiama taip:

„1 lentelė

Iškastinių aviacinių degalų CO₂ faktoriai (preliminarūs išmetamųjų teršalų faktoriai)

Degalai	Išmetamųjų teršalų faktorius (t CO ₂ /t degalų)
Aviacinis benzinas (AvGas)	3,10
Reaktyvinis benzinas (JET B)	3,10
Reaktyvinis žibalas (JET A1 arba JET A)	3,16“

29) IV priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 10 skirsnis iš dalies keičiamas taip:

i) A punktas pakeičiamas taip:

„A. Taikymo sritis

Veiklos vykdytojas įtraukia bent šiuos galimus CO₂ išmetimo šaltinius: žaliavose esančio kalkakmenio, dolomito ar magnezito kalcinavimą, žaliavose esančią nekarbonatinę anglį, įprastą iškastinių krosnių kurą, alternatyvų iškastinių krosnių kurą ir žaliavas, biomasės degimo krosnių kurą (biomasės atliekas) ir kitą kurą.

Jeigu degtos kalkės ir iš kalkakmenio išsiskyres CO₂ valymo procesams naudojamos taip, kad apytiksliai toks pats CO₂ kiekis vėl sunaudojamas, karbonatų irimo ir minėto valymo proceso nebūtina atskirai įtraukti į įrenginio stebėsenos planą.“;

ii) B punktas pakeičiamas taip:

„B. **Konkrečios stebėsenos taisyklės**

Degimo proceso metu išsiskiriančių ŠESD kiekio stebėseną vykdoma pagal šio priedo 1 skirsnį. Proceso metu iš žaliavose esančių karbonatų išsiskiriančių ŠESD kiekio stebėseną vykdoma pagal II priedo 4 skirsnį. Visada turi būti atsižvelgiama į kalcio ir magnio karbonatus. Į kitus žaliavoje esančius karbonatus ir nekarbonatinę anglį atsižvelgiama, jeigu to reikia išmetamųjų ŠESD kiekiui apskaičiuoti.

Jeigu taikoma žaliavomis grindžiama metodika, karbonatų kiekio vertės patiklinamos atsižvelgiant į drėgmės ir bergždo priemaišų kiekį medžiagoje. Jeigu gaminamas magnio oksidas, prireikus atsižvelgiama į kitus nei karbonatai mineralus, kuriuose yra magnio.

Vengiama praleidimų ir dvigubos apskaitos, susijusių su grąžintomis ar šalutinėmis medžiagomis. Taikant B metodą, kai aktualu, kalkių degimo krosnių dulkės laikomos atskiru sukėlikliu.“;

b) 11 skirsnio B punktas pakeičiamas taip:

„B. **Konkrečios stebėsenos taisyklės**

Degimo proceso metu, įskaitant kaminų dujų plovimą, išsiskiriančių ŠESD kiekio stebėseną vykdoma pagal šio priedo 1 skirsnį. Proceso metu iš nekarbonatinių žaliavų, įskaitant koksą, grafitą ir anglių dulkes, išsiskiriančių ŠESD kiekio stebėseną vykdoma pagal II priedo 4 skirsnį. Turi būti atsižvelgiama bent į šiuos karbonatus: CaCO_3 , MgCO_3 , Na_2CO_3 , NaHCO_3 , BaCO_3 , Li_2CO_3 , K_2CO_3 , ir SrCO_3 . Taikytinas tik A metodas.

Nukrypstant nuo II priedo 4 skirsnio, karbonatinių žaliavų išmetamųjų teršalų faktoriui taikomos šios pakopų apibrėžtys:

1 pakopa. Taikomi VI priedo 2 skirsnyje išvardyti stochiometriniai koeficientai. Atitinkamų sunaudojamų žaliavų grynumas nustatomas pagal geriausią sektoriaus praktiką.

2 pakopa. Atitinkamų karbonatų kiekis kiekvienoje atitinkamoje žaliavoje nustatomas pagal 32–35 straipsnius.

Nukrypstant nuo II priedo 4 skirsnio dėl konversijos koeficiento, visoms proceso metu iš karbonatinių ir nekarbonatinių žaliavų išsiskiriančioms ŠESD taikoma tik 1 pakopa.“;

30) V priedas iš dalies keičiamas taip:

a) pavadinimas pakeičiamas taip:

„19 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytiems A kategorijos įrenginiams ir 75e straipsnio 2 dalies a punkte nurodytiems A kategorijos subjektams taikomų skaičiavimų grindžiamų metodikų ir 19 straipsnio 2 dalies b ir c punktuose nurodytuose B ir C kategorijų įrenginiuose ir 75e straipsnio 2 dalies b punkte nurodytų B kategorijos subjektų naudojamo komercinio standartinio kuro apskaičiavimo faktorių pakopų būtinieji reikalavimai“;

b) 1 lentelė iš dalies keičiama taip:

i) trečia eilutė („Kietasis kuras“) pakeičiama taip:

„Kietasis kuras, išskyrus atliekas	1	2a/2b	2a/2b	netaik.	1	netaik.“
------------------------------------	---	-------	-------	---------	---	----------

ii) po trečios eilutės („Kietasis kuras“) įterpiama ši eilutė:

„Atliekos	1	2a/2b	2a/2b	netaik.	1	netaik.“
-----------	---	-------	-------	---------	---	----------

31) V priedas papildomas 2 lentele:

„2 lentelė

A kategorijos subjektams taikomų apskaičiavimų grindžiamų metodikų būtinios pakopos ir reguliuojamų subjektų naudojamo komercinio standartinio kuro apskaičiavimo faktorių pakopos pagal 75e straipsnio 2 dalies a punktą

Kuro srauto tipas	Vartoti išleisto kuro kiekis	Vienetų konversijos koeficientas	Išmetamųjų teršalų faktorius (*)
Komercinis standartinis kuras	2	2a/2b	2a/2b
Kitas dujinis ir skystasis kuras	2	2a/2b	2a/2b
Kietasis kuras	1	2a/2b	2a/2b

(*) Išmetamųjų teršalų faktoriaus pakopos yra susijusios su preliminariu išmetamųjų teršalų faktoriumi. Mišrioje medžiagoje biomasės anglies dalis nustatoma atskirai. 1 pakopa – mažiausia A kategorijos subjektų ir visų reguliuojamų subjektų naudojamo komercinio standartinio kuro pagal 75e straipsnio 2 dalies a punktą biomasės anglies daliai taikytina pakopa.“;

32) VI priedo 1 skirsnio 1 lentelėje po 47 eilutės („Panaudotos padangos“) įterpiama ši eilutė:

„Komunalinės atliekos (ne biomasės anglies dalis)	91,7	netaik.	2006 m. TKKK G“
---	------	---------	-----------------

33) IX priedas pakeičiamas taip:

„IX PRIEDAS

Pagal 67 straipsnio 1 dalį privalomi laikyti būtiniausi duomenys ir informacija

Veiklos vykdytojai, orlaivių naudotojai ir reguliuojami subjektai laiko bent šią informaciją:

1. ĮRENGINIŲ VEIKLOS VYKDYTOJAMS, ORLAIVIŲ NAUDOTOJAMS IR REGULIUOJAMIEMS SUBJEKTAMS BENDRI ELEMENTAI:

- kompetentingos institucijos patvirtintas stebėsenos planas;
- dokumentai, kuriais pagrindžiamas stebėsenos metodikos pasirinkimas, ir dokumentai, kuriais pagrindžiami laikini arba nelaikini stebėsenos metodikos ir, kai taikytina, kompetentingos institucijos patvirtintų pakopų pakeitimai;
- stebėsenos planų visi atitinkami atnaujinimai, apie kuriuos kompetentingai institucijai pranešta pagal 15 straipsnį, ir kompetentingos institucijos atsakymai;
- stebėsenos plane, įskaitant ėminių ėmimo planą, kai aktualu) nurodytos visos rašytinės procedūros, duomenų srauto veiklos procedūros ir kontrolės procedūros;
- visų naudojamų stebėsenos plano versijų ir visų susijusių procedūrų sąrašas;
- su stebėsenos ataskaitų teikimu susijusios atsakomybės paskirstymo dokumentai;
- kai taikytina – veiklos vykdytojo, orlaivio naudotojo ar reguliuojamo subjekto atliktas rizikos vertinimas;
- tobulinimo ataskaitos pagal 69 straipsnį;
- patikrinta metinė išmetamųjų šėSD kiekio ataskaita;

10. patikros ataskaita;
11. visa kita informacija, kuri nurodyta kaip reikalinga metinės išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitos patikrai atlikti.

2. STACIONARIESIEMS ĮRENGINIAMS, IŠ KURIŲ IŠMETAMOS ŠESD, TAIKOMI ELEMENTAI

1. leidimas išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas ir visi jo atnaujinimai;
2. visi neapibrėžties įvertinimai, kai taikytina;
3. kai įrenginiuose taikomos apskaičiavimu grindžiamos metodikos:
  - a) veiklos duomenys, kuriais remiantis apskaičiuojamas kiekvieno sukėliklio išmetamųjų ŠESD kiekis, sugrupuoti pagal procesą ir kuro ar medžiagos rūšį;
  - b) visų numatytųjų apskaičiavimo faktorių verčių sąrašas, jeigu taikoma;
  - c) visas ėminių ėmimo ir analizės rezultatų, skirtų apskaičiavimo faktoriams nustatyti, rinkinys;
  - d) visų ištaisytytų neveiksmingų procedūrų ir korekcinių veiksmų, kurių imtasi pagal 64 straipsnį, dokumentai;
  - e) visi matavimo prietaisų kalibravimo ir techninės priežiūros rezultatai;
4. kai įrenginiuose taikomos matavimu grindžiamos metodikos, šie papildomi elementai:
  - a) dokumentai, kuriais pagrindžiamas pasirinkimas taikyti matavimu grindžiamą metodiką;
  - b) pagal procesus sugrupuoti duomenys, naudoti kiekvieno taršos šaltinio išmetamųjų ŠESD kiekio neapibrėžties analizei atlikti;
  - c) duomenys, kuriais patvirtinami skaičiavimai ir skaičiavimų rezultatai;
  - d) išsamus techninis nuolatinio matavimo sistemos aprašas, įskaitant kompetentingos institucijos suteikto patvirtinimo dokumentus;
  - e) neapdoroti ir suvestiniai nuolatinio matavimo sistemos duomenys, įskaitant laikui bėgant įvykusių pasikeitimų dokumentus, bandymų, prastovų, kalibravimo, remonto ir techninės priežiūros registracijos žurnalą;
  - f) visų nuolatinės matavimo sistemos pakeitimų dokumentai;
  - g) visi matavimo prietaisų kalibravimo ir techninės priežiūros rezultatai;
  - h) kai taikytina, siekiant pagal 45 straipsnio 4 dalį nustatyti pakaitinius duomenis taikytas masės ar energijos balanso modelis ir pamatinės prielaidos;
5. Kai taikoma 22 straipsnyje nurodyta pakaitinė stebėsenos metodika, visi duomenys, būtini nustatyti iš taršos šaltinių ir sukėliklių, kuriems taikoma ta metodika, išmestų ŠESD kieki, taip pat veiklos duomenų pakaitiniai duomenys, apskaičiavimo faktoriai ir kiti parametrai, apie kuriuos turėtų būti pranešama pagal pakopinę metodiką;
6. pirminio aliuminio gamybos įrenginių atveju – šie papildomi elementai:
  - a) matavimo kampanijų, kuriomis siekta nustatyti konkretaus įrenginio išmetamųjų teršalų CF₄ ir C₂F₆ faktorius, rezultatų dokumentai;
  - b) rezultatų, gautų siekiant nustatyti nevaldomai išmetamų ŠESD surinkimo veiksmingumą, dokumentai;
  - c) visi atitinkami pirminio aliuminio gamybos duomenys, anodinio efekto dažnio ir trukmės arba viršįtampio duomenys;
7. CO₂ surinkimo, transportavimo ir geologinio saugojimo veiklai, kai taikytina, šie papildomi elementai:
  - a) dokumentai, kuriuose nurodomas CO₂ geologinio saugojimo įrenginiais į saugyklos kompleksą suleistas CO₂ kiekis;
  - b) reprezentatyvūs suvestiniai vamzdynų tinklo temperatūros ir slėgio duomenys;

- c) leidimo saugoti kopija kartu su patvirtintu stebėsenos planu, kaip numatyta Direktyvos 2009/31/EB 9 straipsnyje;
- d) ataskaitos, pateiktos pagal Direktyvos 2009/31/EB 14 straipsnį;
- e) pagal Direktyvos 2009/31/EB 15 straipsnį atliktų patikrinimų rezultatų ataskaitos;
- f) taisomųjų priemonių, kurių imtasi pagal Direktyvos 2009/31/EB 16 straipsnį, dokumentai.

3. SU AVIACIJOS VEIKLA SUSIJĘ KONKRETŪS ELEMENTAI

- 1. turimų, išnuomotų ir išsinuomotų orlaivių sąrašas ir būtini įrodymai, kad tas sąrašas yra išsamus; kiekvieno orlaivio įtraukimo į orlaivių naudotojo laivyną ar jo pašalinimo iš to laivyno data;
- 2. skrydžių, kuriuos apima kiekvienas ataskaitinis laikotarpis, sąrašas, įskaitant kiekvieno skrydžio abiejų aerodromų ICAO paskyrimo numerį, ir būtini įrodymai, kad tas sąrašas išsamus;
- 3. aktualūs duomenys, naudojami nustatant sunaudotų degalų ir išmestų ŠESD kieki;
- 4. kai taikytina, metodikos, taikomos trūkstamiems duomenims gauti, dokumentai, skrydžių, apie kuriuos trūksta duomenų, skaičius, duomenys, naudoti duomenų spragoms užpildyti, ir, tais atvejais, kai trūksta duomenų apie daugiau kaip 5 % į ataskaitą įtrauktų skrydžių, – duomenų spragų priežastys ir dokumentai, kokių taisomųjų veiksmų imtasi.

4. REGULIUOJAMIEMS SUBJEKTAMS TAIKOMI ELEMENTAI

- 1. kiekvieno ataskaitinio laikotarpio kuro srautų sąrašas ir būtini įrodymai, kad tas sąrašas išsamus, įskaitant kuro srautų suskirstymą į kategorijas;
- 2. priemonės, kuriomis Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas kuras išleidžiamas vartoti, ir, jei esama tokios informacijos, tarpinių vartotojų rūšys, jeigu pateikiant tokią informaciją nesusidarytų neproporcinga administracinė našta;
- 3. galutinės paskirties rūšis, įskaitant atitinkamą galutinių sektorių, kuriuose naudojamas Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas kuras, BAF kodą, pateikiant duomenis taip, kaip jie apibendrinti;
- 4. atitinkami duomenys, naudojami kiekvienu kuro srautu vartoti išleidžiamo kuro kiekiui nustatyti;
- 5. naudotų numatytųjų verčių ir apskaičiavimo faktorių sąrašas, kai taikytina;
- 6. kiekvienam kuro srautui taikytinas masto koeficientas, įskaitant kiekvieno galutinio vartojimo sektoriaus identifikavimo duomenis ir visus su jais susijusius pagrindinius duomenis;
- 7. taikytinos pakopos, įskaitant nukrypimo nuo privalomų pakopų taikymo pagrindimą;
- 8. visas ėminių ėmimo ir analizės rezultatų, skirtų apskaičiavimo faktoriams nustatyti, rinkinys;
- 9. visų ištaisytų neveiksmingų procedūrų ir korekcinių veiksmų, kurių imtasi pagal 64 straipsnį, dokumentai;
- 10. visi matavimo prietaisų kalibravimo ir techninės priežiūros rezultatai.
- 11. įrenginių, į kuriuos išleidžiamas vartoti Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio af punkte apibrėžtas kuras, sąrašas, įskaitant pavadinimą, adresą ir leidimo numerį, ir per ataskaitinius laikotarpius tiems įrenginiams tiekto kuro kiekis.“;

34) X priedas iš dalies keičiamas taip:

a) 1 skirsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 1 punktas pakeičiamas taip:

„1) įrenginio identifikavimo duomenys, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB IV priede, ir unikalasis jo leidimo numeris, išskyrus atvejus, kai tai yra komunalinių atliekų deginimo įrenginiai;“;

ii) 6 punktas papildomas h papunkčiu:

„h) jei sukėliklis yra tam tikros rūšies atliekos, atitinkami atliekų kodai pagal Komisijos sprendimą 2014/955/ES (*);

(*) 2014 m. gruodžio 18 d. Komisijos sprendimas 2014/955/ES, kuriuo iš dalies keičiamos Sprendimo 2000/532/EB nuostatos dėl atliekų sąrašo pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/98/EB (OL L 370, 2014 12 30, p. 44).“;

iii) 9 dalis papildoma c punktu:

„c) kai taikytina, iškastinio kuro ir medžiagų ir biomasės kuro ir medžiagų energinės vertės pakaitiniai duomenys;“;

b) 2 skirsnis iš dalies keičiamas taip:

i) 8 punktas pakeičiamas taip:

„8) kiekvienos rūšies degalų masė (tonomis) kiekvienai valstybių porai, įskaitant informaciją apie visus šiuos dalykus:

a) ar biodegalai atitinka 38 straipsnio 5 dalies nuostatas;

b) ar degalai yra reikalavimus atitinkantys aviaciniai degalai;

c) reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų atveju – degalų rūšis, apibrėžta Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnio 6 dalyje;“;

ii) 9 punktas pakeičiamas taip:

„9) bendras išmesto CO₂ kiekis (nurodomas CO₂ tonomis), taikant preliminarų išmetamųjų teršalų faktorių ir išmetamųjų teršalų faktorių, pagal išvykimo ir atvykimo valstybes nares, įskaitant naudojant biodegalus, kurie neatitinka 38 straipsnio 5 dalies, išmestą CO₂ kiekį;“;

iii) 12 punkto a papunktis pakeičiamas taip:

„a) ataskaitiniais metais sunaudotų biodegalų kiekis (tonomis), nurodomas pagal degalų rūšį ir tai, ar tie biodegalai atitinka 38 straipsnio 5 dalies nuostatas;“;

iv) įrašomas 12a punktas:

„12a) Bendras reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų, sunaudotų per ataskaitinius metus, kiekis (tonomis) pagal degalų rūšį, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB 3c straipsnio 6 dalyje;“;

v) 13 punktas pakeičiamas taip:

„13) orlaivių naudotojas prie metinės išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitos prideda šiuos priedus: per metus išmestų ŠESD kiekio duomenis ir metinį skrydžių skaičių pagal aerodromų poras. Jei taikytina, nurodomas reikalavimus atitinkančių aviacinių degalų kiekis (tonomis) pagal aerodromų poras. Gavusi orlaivių naudotojo prašymą kompetentinga institucija šią informaciją laiko slapta.“;

c) 3 skirsnis išbraukiamas;

d) pridedamas 4 skirsnis:

„4. REGULIUOJAMŲ SUBJEKTŲ TEIKIAMOS METINĖS IŠMETAMŲJŲ ŠESD KIEKIO ATASKAITOS

Reguliuojamo subjekto metinėje išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitoje turi būti pateikta bent ši informacija:

1. reguliuojamo subjekto identifikavimo duomenys, kaip nurodyta Direktyvos 2003/87/EB IV priede, ir unikalusis jo leidimo išmesti šiltnamio efektą sukeliančias dujas numeris;
2. ataskaitos tikrintojo pavadinimas ir adresas;
3. ataskaitiniai metai;

4. nuoroda į naujausią patvirtintą stebėsenos planą ir jo versijos numeris, data, nuo kurios jis taikomas, taip pat nuorodos į visus kitus ataskaitiniais metais taikomus stebėsenos planus ir jų versijų numeriai;
5. aktualūs reguliuojamo subjekto veiklos pakeitimai ir per ataskaitinį laikotarpį padaryti kompetentingos institucijos patvirtinto stebėsenos plano pakeitimai, taip pat laikini nukrypimai nuo jo, įskaitant laikinus ar pastovius pakopų pakeitimus, tų pakeitimų priežastis, pakeitimų taikymo pradžios datą ir laikinų pakeitimų taikymo pradžios ir pabaigos datas;
6. visų kuro srautų informacija, kurią sudaro bent:
  - a) CO₂ tonomis išreikštas bendras išmestų ŠESD kiekis, įskaitant dėl 38 straipsnio 5 dalies nuostatų neatitinkančių biomasės kuro srautų išmestą CO₂;
  - b) taikytos pakopos;
  - c) vartoti išleisto kuro kiekis (išreikštas tonomis, Nm³ arba TJ) ir atitinkamais vienetais išreikštas vienetų konversijos koeficientas, nurodomas atskirai, kai taikytina;
  - d) išmetamųjų teršalų faktoriai, išreikšti pagal 75f straipsnyje išdėstytus reikalavimus; biomasės anglies dalis, išreikšta nedimensine trupmena;
  - e) jeigu kuro išmetamųjų teršalų faktoriai yra susiję su mase arba tūriu, o ne su energija, pagal 75h straipsnio 3 dalį nustatytas atitinkamo kuro srauto vienetų konversijos koeficientas;
  - f) priemonės, kuriomis kuras išleidžiamas vartoti;
  - g) vartoti išleidžiamo kuro srauto galutinė paskirtis (-ys), įskaitant BAF kodą, pateikiant tokio išsamumo duomenis, kokio yra turimi duomenys;
  - h) masto koeficientas, išreikštas nedimensine trupmena, iki tūkstantųjų. Kai kuro srautui taikytinam masto koeficientui nustatyti naudojamas daugiau kaip vienas metodas – informacija apie metodo rūšį, susijęs masto koeficientas, vartoti išleidžiamo kuro kiekis ir BAF kodas, pateikiant tokio išsamumo duomenis, kokio yra turimi duomenys;
  - i) kai masto koeficientas yra lygus nuliui pagal 75l straipsnio 1 dalį:
    - i) visų subjektų, kuriems taikomi Direktyvos 2003/87/EB II ir III skyriai, sąrašas, kuriame nurodomas jų pavadinimas, adresas ir, kai taikoma, unikalūs leidimo numeris;
    - ii) kiekvienam subjektui, kuriam taikomi Direktyvos 2003/87/EB II ir III skyriai, per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį pateiktas vartoti išleisto kuro kiekis, išreikštas t, Nm³ arba TJ, ir atitinkamas išmetamųjų ŠESD kiekis;
7. papildoma informacija, kurią sudaro bent:
  - a) biomasės kuro srautų apatinio šilumingumo pakaitiniai duomenys, kai aktualu;
  - b) vartoti išleistų biodegalų ir skystųjų bioproduktų kiekiai, jų energinė vertė ir juos deginant išmestų ŠESD kiekis, išreikšti tonomis (t) ir teradžauliais (TJ), ir informacija apie tai, ar tokie biodegalai ir skystieji bioproduktai atitinka 38 straipsnio 5 dalies nuostatas;
8. jeigu nustatyta duomenų spragų ir jos užpildytos pakaitiniais duomenimis pagal 66 straipsnio 1 dalį:
  - a) kuro srautas, kurio duomenų trūksta;
  - b) kiekvieno duomenų trūkumo priežastys;
  - c) kiekvieno duomenų trūkumo pradžios ir pabaigos data bei trukmė;
  - d) taikant pakaitinius duomenis apskaičiuotas išmestų ŠESD kiekis;
  - e) jeigu pakaitinių duomenų įvertinimo metodas dar nėra įtrauktas į stebėsenos planą, išsamus apytikslis jų nustatymo metodo aprašymas, įskaitant įrodymus, kad taikant šį metodą atitinkamu laikotarpiu nebus nustatytas per mažas išmetamųjų ŠESD kiekis;
9. visi kiti ataskaitiniu laikotarpiu atlikti reguliuojamo subjekto pakeitimai, turintys įtakos to reguliuojamo subjekto ataskaitiniu laikotarpiu išmestų ŠESD kiekiui.“;

35) pridedami šie priedai:

„Xa PRIEDAS

Degalų tiekėjų duomenų ir stacionarių įrenginių ir, kai aktualu, orlaivių naudotojų bei laivybos bendrovių sunaudojamų degalų ar kuro kiekio ataskaitos

Kartu su informacija, pateikiama metinėje išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitoje pagal šio reglamento X priedą, veiklos vykdytojas pateikia ataskaitą, kurioje nurodoma ši informacija apie įsigytą kiekvienos rūšies kurą, apibrėžtą Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio a) punkte:

- a) degalų tiekėjo, kuris registruotas kaip reguliuojamas subjektas, pavadinimas, adresas ir unikalūs leidimo numeris. Tais atvejais, kai degalų tiekėjas nėra reguliuojamas subjektas, veiklos vykdytojai pateikia visų degalų tiekėjų (nuo tiesioginių degalų tiekėjų iki reguliuojamo subjekto) sąrašą, jei toks yra, įskaitant jų pavadinimą, adresą ir unikalų leidimo numerį;
- b) iš kiekvieno a) punkte nurodyto tiekėjo per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį įsigytų degalų ar kuro rūšys ir kiekiai;
- c) per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytai veiklai vykdyti sunaudotas kuro kiekis iš kiekvieno kuro tiekėjo.

Xb PRIEDAS

Reguliuojamų subjektų vartoti išleisto kuro kiekio ataskaitos

Kartu su informacija, pateikiama metinėje išmetamųjų ŠESD kiekio ataskaitoje pagal šio reglamento X priedą, reguliuojamas subjektas pateikia ataskaitą, kurioje nurodoma ši informacija apie įsigytą kiekvienos rūšies kurą, apibrėžtą Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnio a) punkte:

- a) veiklos vykdytojo ir, kai aktualu, orlaivio naudotojo ar laivybos bendrovės, kuriems vartoti išleidžiamas kuras, pavadinimas, adresas ir unikalūs leidimo numeris. Kitais atvejais, kai kuras yra skirtas galutiniam naudojimui sektoriuose, kuriems taikomas Direktyvos 2003/87/EB I priedas, reguliuojamas subjektas pateikia (jei esama tokios informacijos) visų kuro vartotojų, pradedant tiesioginiu pirkėju ir baigiant veiklos vykdytoju, sąrašą, įskaitant jų pavadinimą, adresą ir unikalų leidimo numerį, jeigu pateikiant tokią informaciją nesusidarytų neproporcinga administracinė našta;
- b) per atitinkamą ataskaitinį laikotarpį kiekvienam a) punkte nurodytam pirkėjui parduoto kuro rūšys ir kiekis;
- c) atitinkamu ataskaitiniu laikotarpiu Direktyvos 2003/87/EB I priede nurodytai veiklai kiekvieno a) punkte nurodyto pirkėjo sunaudoto kuro kiekis.“

2 straipsnis

Įsigaliojimas ir taikymas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2024 m. sausio 1 d.

Tačiau 1 straipsnio 24 punktą, 25 punkto a) papunkčio iii dalis, 25 punkto d) papunktis, 27 punktą, 30 punkto a) papunktis, 31, 33 punktai, 34 punkto d) papunktis ir 35 punktą taikomi nuo 2024 m. liepos 1 d.

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2023 m. spalio 12 d.

Komisijos vardu
Pirmininkė
Ursula VON DER LEYEN